

Протокол за Роми Медијатори и Професионалци за РБН

(Македонски)

Enhancing support for Roma women victims of GBV

Содржина

Содржина	2
Вовед	3
Добри Практики и Алатки	5
1. Упатство за РБН Професионалци и Роми Медијатори	40
2. Методологии - Практичен протокол за акција и соработка помеѓу Роми Медијатори и РБН Професионалци во контекст на услужување на жените Ромки жртви на РБН	50
3.1 Чекори и процедури во управувањето со инциденти на родово базирано насилство во кои се вклучени жени Ромки жртви/жртвите од РБН.	50
3.2 Општите процедури, професионалците вклучени во нив; Улоги и цели. ..	51
3.3 Општи принципи — Чекори на соработка и добра соработка на Протоколот кои ја карактеризираат соработката помеѓу РБН Професионалци и Роми медијатори во сите општи процедури	55
А. Фаза на прием и снимање на РБН.....	56
Б. Проценка на ситуацијата на преживеан/жртва на РБН.	57
В. Дизајнирање на план за интервенција на жртвата.....	58
Г. Психосоцијално советување и поддршка.....	59

Вовед

Овој водич е развиен во рамките на проектот RoW-POWER финансиран од ЕУ. Зајакнување на поддршката за жените Ромки жртви на РБН. Главната цел на проектот е да се поддржат жените Ромки кои се изложени на ризик од родово базирано насилство (РБН) во надминување на културните, јазичните и социјалните бариери со кои се соочуваат при допирањето и пристапот до релевантните услуги за поддршка. Ова ќе се постигне со здружување на Ромите Медијатори и Професионалците за РБН за промовирање на меѓусебната размена и соработка што ќе им овозможи подобро да ги разберат, да одговорат и да ги поддржат потребите на жените Ромки изложени на ризик од РБН. Понатаму, проектот RoW-POWER се обидува да обучи, да ги подобри вештините за справување со насилството врз жените Ромки и да ја поттикне соработката во два клучни сектори кои досега не соработувале на организиран начин: а) Роми Медијатори б) организации за превенција на РБН и Професионалци за поддршка на жртвите .

Проектот се спроведува од 01.09.2023 до 31.08.2025 година во Германија, Грција, Австрија, Шпанија, Ирска, Романија, Северна Македонија.

Овој водич е резултат на вредните наоди од активностите за мапирање (работно и теренско истражување) и наодите од Работилниците за соработка организирани во сите земји учеснички со учество на различни Професионалци за РБН и Роми Медијатори каде што има споделено искуства, методи, алатки и начини за работа со потенцијални жртви/кои преживеале РБН.

Целта на овој водич е да:

- да се наведат добри практики и алатки кои се користат во рамките на услугите за РБН во земјите учеснички и во ЕУ за разгледување и употреба од страна на професионалците за РБН и да се информираат ромските медијатори за нив.
- да обезбеди насоки за оние кои се вклучени во процесите на прием, регистрација на случаи и обезбедување на секаков вид поддршка за жените Ромки жртви/жртвите на РБН [советување за РБН, психосоцијална поддршка и правно советување] за да се зајакне добрата соработка помеѓу различните професионалци за РБН и Ромите Медијатори.
- да обезбеди основен протокол за соработка помеѓу Професионалците за РБН и Ромите Медијатори кои ги опишуваат заедништвото во процесите за одговор на родово базирано насилство во секоја земја, но исто така ги анализираат принципите и чекорите на соработката и различните улоги помеѓу двата сектора.

Добри Практики и Алатки

Добрите практики и алатки беа собрани за време на имплементацијата на активностите за мапирање на проектот RoW POWER, како и за време на имплементацијата на националните работилници за соработка помеѓу Ромите Медијатори и Професионалците за РБН во земјите учеснички [Германија, Грција, Шпанија, Северна Македонија, Ирска, Словачка]. Подолу се сумирани соодветните табели на собраните осумнаесет (18) добри практики и корисни алатки:

Име	Протокол за управување со инциденти на родово базирано насилство во миграцијата
Земја:	Грција
Краток опис	Овој протокол и практиките што ги вклучува се однесуваат главно на ниво на соработка помеѓу преведувачите и културните Медијатори со Професионалците за РБН и практичарите на механизмите за одговор на родово базирано насилство кои се користат во засолништата за мигранти. Со цел да се обезбеди пристапност на жртвите до службите за заштита и најдобра можна соработка и консултации со Професионалци и специјалисти за РБН
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• Процедури за пријавување на инцидентот • Нудење психосоцијална поддршка на постапката за жртва на РБН • Нудење советодавна поддршка на жртвата во однос на РБН • Нудење правно советување за жртвата на РБН
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Методи на работа со жени од различно или непривилегирано културно потекло. Методи на соработка помеѓу интеркултурни медијатори и преведувачи со Професионалци за РБН и социјалните служби.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене	Во голема мера методите, техниките, но и процедурите на протоколот за соработка во однос на соработката на преведувачите и интеркултурните посредници со професионалците за РБН би можеле да се пренесат речиси непроменети или прилагодени и збогатени во контекст кој

се во нашиот проект	може главно да се однесува на жртвите Роми и родово засновано насилство во ромските заедници.
Веб сајт линк:	https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2023/06/protokollo-emfylis-vias_gr-4.pdf

Име	SARAH – Toolkit for Enhancing Counselling for Victims of Gender-Based Violence
Земја:	Грција, Финска, Германија и Италија
Краток опис	Овој пакет со алатки може да им помогне на професионалците за РБН и главно на советниците за РБН или социјалните работници за да собираат информации за поединците жртвите/жртви, да добијат повратни информации од жртвите, да изберат теми за дискусија што се дизајнирани i) да осигураат дека жртвите и нивните потреби се слушаат, и, исто така, да им помогне да ги разберат нивните силни страни, ресурси, очекувања и приоритети ii) да му помогнат на советникот да ги дизајнира следните чекори и да донесува одлуки со жртвите.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• Процедури за пријавување на инцидентот • Нудење психосоцијална поддршка на постапката за жртва на РБН • Нудење советодавна поддршка на жртвата во однос на РБН
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Сите релевантни алатки за снимање, повратни информации и алатки и методи за темите за дискусија можат да им помогнат на советниците за РБН лесно да се прилагодат во постапките за известување, советување за психосоцијална поддршка и советување за решавање на РБН.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене	Голем број методи и алатки од овој комплет алатки се разноврсни и лесно приспособливи и можат директно да се пренесат во процедурите за РБН во различни центри за РБН.

се во нашиот проект	
Веб сајт линк:	https://rm.coe.int/sarah-impact-tool-en-1-2-/1680a42ca8

Име	ШАБЛОН Протокол за семејно насилство за социјални работници и ромски медијатори
Земја:	Грција, Шпанија, Португалија, Романија, Бугарија
Краток опис	Протоколите за семејно насилство можат да им помогнат и да ги поддржат професионалците, како што се интеркултурните посредници и професионалците кои работат во центрите на заедницата или другите локални/заеднички услуги. Овој пристап ќе му овозможи на персоналот во кој било амбиент да одговори на семејното насилство врз жените Ромки на сеопфатен и институционализиран начин.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	- Процедури за пријавување на инцидентот - Нудење советодавна поддршка на жртвата во однос на РБН - Упатете ја жртвата на сервисна процедура
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Користете ги потенцијалните опишани алатки и методи за Ромските Медијатори и социјалните работници, вклучувајќи скрининг, идентификација/проценка, документација, безбедносно планирање, планирање на отпуштање и упатување.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Во контекст на овој проект може да се пренесат голем број методи, алатки, но и процедури на протоколот за семејно насилство во однос на соработката на социјалните работници и ромските медијатори.

Веб сајт линк:	https://www.scribd.com/document/610242460/PATTERN-D3-4-Greece-Domestic-Violence-Protocol
Име	На маргините – Ромите во Ирска: Адресирање на структурната дискриминација против ромските заедници
Земја:	Ирска
Краток опис	Nasc, Ирскиот центар за поддршка на имигрантите, е невладина организација посветена на промовирање на интеграција, човекови права и еднаквост за мигрантите во Ирска. Нивната работа вклучува обезбедување правни информации, услуги за застапување и кампања за системски промени. Клучен фокус на работата на Nasc беше справувањето со предизвиците со кои се соочуваат ромските заедници, како што е наведено во нивниот извештај На Маргините: Ромите во Ирска. Овој извештај ги идентификува значајните бариери со кои Ромите се соочуваат во пристапот до вработување, социјална заштита, домување, здравствена заштита и образование, како и нивното искуство на дискриминација, вклучително и она на жените Ромки.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• Подигнување на свеста и едукација за правата на жените Ромки. • Градење на капацитети за поддршка на застапниците на заедницата. • Застапување за системски промени за подобрување на пристапот до услугите за РБН. • Градење доверба меѓу ромските заедници и институции за подобрување на механизмите за известување и пристапот до услугите.
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа практика ја нагласува важноста од справување со структурната дискриминација како средство за намалување на ранливоста на РБН и промовирање на пристапот до критичните услуги за жените Ромки. Главните трендови вклучуваат:

	• Холистички пристапи: Справувањето со дискриминацијата во повеќе сектори (на пример, домување, здравство и вработување) ја намалува севкупната маргинализација на ромските заедници и ја подобрува нивната способност за пристап до услугите за РБН. • Зајакнување на заедницата: Со градење капацитети во ромските заедници, поединците се опремени да се залагаат за нивните права, поттикнувајќи ја инклузијата и поголема доверба во барањето поддршка. • Соработка и координација: Подобрената комуникација помеѓу јавните тела, невладините организации и ромските заедници ја поттикнува довербата и гарантира дека услугите се достапни и културолошки чувствителни. • Застапување за политиките: Стратешкото лобирање за признавање и интеграција на ромските заедници создава системски промени, адресирање на основните причини за дискриминација и исклучување. Потенцијалните придобивки вклучуваат зголемена доверба во институциите, поголем ангажман во услугите и зајакнување на жените Ромки да пријават и да се занимаваат со РБН. Со промовирање на инклузивноста и решавање на системските бариери, овие практики ја поставуваат основата за долгорочни општествени промени и подобри резултати за жените Ромки.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Принципите и препораките од работата на Nasc може значително да го информираат проектот RoW-POWER. На пример, иницијативите за градење капацитети би можеле да вклучат обука за медијатори за застапување за правата на жените Ромки и пристап до услуги, директно решавајќи ги бариерите нагласени во извештајот на Nasc. Акцентот на градење комуникација и доверба меѓу ромските заедници и јавните институции е особено релевантен. Проектот RoW-POWER може да вклучи практики кои поттикнуваат соработка помеѓу Ромите Медијатори и Професионалците за РБН, обезбедувајќи услугите да бидат достапни, културно соодветни и инклузивни. Понатаму, повикот на Nasc за координиран пристап меѓу невладините организации се усогласува со целта на проектот за подобрување на мрежите за поддршка. Со промовирање на партнерства и заеднички цели, проектот може да обезбеди сеопфатно да се поддржат жените Ромки, со интегрирани услуги

	кои ги задоволуваат нивните специфични потреби. Иницијативите за борба против стереотипите и подобрување на разбирањето на ромската култура меѓу давателите на услуги, исто така, може да ја зајакнат довербата и ангажманот. Конечно, адаптирањето на препораките на Nasc фокусирани на заедницата, како што се подигање на свеста за правата и градење иницијативи за застапување предводени од Ромите - може да ги зајакне Ромките.
Веб сајт линк:	https://nascireland.org/sites/default/files/NASC-ROMA-REPORT.pdf

Име	Родово базирано насилство - Ресурсен документ за служби и организации кои работат со и за малцинските етнички жени
Земја:	Ирска
Краток опис	Овој ресурс на Советот за здравје на жените во Ирска обезбедува сеопфатни упатства за организациите кои ги поддржуваат малцинските етнички жени погодени од родово базирано насилство (РБН). Овој ресурс е дизајниран да им помогне на давателите на услуги да ги решат специфичните бариери со кои се соочуваат малцинските етнички жени кога откриваат РБН и бараат поддршка, како што се стравот од депортација, недостаток на знаење за правата, стигмата и социјалната изолација.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	- Откривање и поддршка: Упатство за одговор и поддршка на обелоденувањата за РБН. - Безбедносно планирање: Развивање на приспособени безбедносни планови за минимизирање на ризикот. - Упатување: Поврзување на жртвите со соодветни специјализирани услуги за РБН. - Превенција: Воспоставување мрежи за поддршка и иницијативи за подигање на свеста на заедницата за намалување на социјалната изолација и спречување на РБН.

Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа практика ја покажува важноста на приспособена поддршка за малцинските етнички жени кои се соочуваат со РБН. Главните трендови вклучуваат: • Културно информирана поддршка: Упатството дава приоритет на разбирањето на специфичните бариери со кои се соочуваат малцинските етнички жени, овозможувајќи им на давателите на услуги да одговорат со чувствителност и релевантност. • Фокус на зајакнување и безбедност: со опремување на жените со планови за безбедност и потврдување на нивните искуства, пристапот промовира зајакнување додека дава приоритет на непосредните безбедносни потреби. • Превенција преку ангажман на заедницата: Подигнувањето на свеста и поттикнувањето мрежи во рамките на малцинските етнички заедници ги решава основните причини, како што е социјалната изолација, кои ја зголемуваат ранливоста на РБН. • Соработка со специјалисти за РБН: Документот ја нагласува вредноста на партнерствата со посветени организации за РБН за ефективно упатување и управување со случаи. • Овие практики колективно ја подобруваат довербата, пристапот до поддршка и резултатите за малцинските етнички жени кои се соочуваат со РБН.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Проектот RoW-POWER може да прилагоди неколку елементи од оваа најдобра практика за да ги поддржи жените Ромки кои доживуваат или се изложени на ризик од РБН. Клучните апликации вклучуваат: • Културно чувствителна обука за медијатори: Инкорпорирање на насоките од ресурсите во обуката за медијаторите и професионалците Роми за да се подобри нивната способност ефективно да реагираат на обелоденувањата. • Стратегии за планирање на безбедноста: Приспособување на алатките за безбедносно планирање за справување со специфичните околности и ризици со кои се соочуваат жените Ромки, подобрување на нивната подготвеност во кризни ситуации.

	• Мрежи за подигање на свеста и поддршка на заедницата: Надоградувајќи го акцентот на ангажманот на заедницата, проектот може да развие групи за поддршка специфични за Ромите и кампањи за подигање на свеста за да се намали стигмата и изолацијата. • Зајакнување на патеките за упатување: Воспоставување партнерства со организации за РБН за да им се обезбеди на жените Ромки беспрекорен пристап до специјализирани услуги и приспособено управување со случаи. • Овие стратегии се усогласуваат со целите на проектот за подобрување на услугите за поддршка на РБН, известување и советување за жените Ромки, истовремено зајакнување на нив преку знаење и достапни мрежи за поддршка.
Веб сајт линк:	https://www.lenus.ie/bitstream/handle/10147/91487/40_MEWRsource_Document.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Име	Водич за добри практики: Подобрување на обезбедувањето услуги за жртвите Роми кои преживеале семејна злоупотреба
Земја:	Обединетото Кралство
Краток опис	Оваа најдобра практика се фокусира на решавање на уникатните потреби на различните групи на Роми кои преживеале семејна злоупотреба преку културно информирани и флексибилни услуги. Врз основа на наодите од извештајот Водич за добри практики: Подобрување на обезбедувањето услуги за жртвите семејна злоупотреба на цигани, Роми и патници, иницијативата ги истакнува бариерите за ангажирање како што се дискриминација, незадоволени потреби за писменост и недоверба во главните услуги. Идентификуваните добри практики вклучуваат партнерства како она помеѓу Solace Women's Aid (SWA) и Traveler Movement (TM), кои обезбедуваат културно чувствителни работници и застапување, нудејќи им на жртвите опции за поддршка специфични за РОМИ и мејнстрим. Долгорочната поддршка, увидот во културата на

	РОМИ и комуникацијата со почит се основни елементи. Најдобрата практика нагласува дека службите мора да ги почитуваат идентитетите на Гте, да избегнуваат да ги третираат како жртви на културата и да ја признаат социо-економската изолација со која се соочуваат многу жртвите БРТ. Исто така, ја нагласува потребата од флексибилни, достапни решенија, особено за оние кои се исклучени од традиционалните системи.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• Управување со случаи и застапување насочено кон жртвите. • Услуги за засолништа и засолништа, приспособени на културните потреби. • Градење на свеста и капацитетите во главните услуги за поддршка на маргинализираните етнички групи. • Проценка на ризикот и планирање на безбедноста, особено за случаи кои вклучуваат злоупотреба врз основа на чест.
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа најдобра практика го покажува потенцијалот за подобрување на резултатите за маргинализира ните жртвите преку културно специфични и инклузивни пристапи. Клучните трендови ја вклучуваат потребата за: • Културна компетентност: Службите мора да ја препознаат различноста во заедниците на БРТ и да усвојат културно чувствителни практики. • Флексибилни модели за поддршка: со справување со бариерите како што се писменост, мобилност и дигитално исклучување, услугите можат да го подобрат пристапот и ангажирањето за жртвите РОМИ. • Решенија предводени од заедницата: Вклучувањето на жртвите и членовите на заедницата РОМИ во дизајнот на проектот гарантира дека услугите ги одразуваат нивните самодефинирани потреби. Потенцијалните придобивки вклучуваат зголемена доверба и ангажман со услугите, намалена изолација за жртвите и поефективно безбедносно планирање.
Како оваа најдобра	Идентификуваните најдобри практики добро се усогласуваат со целите на проектот RoW-POWER. Фокусот на културно

практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	чувствителните пристапи, информирани за заедницата може да ја информира обуката на Медијаторите, да ги опреми да се справат со специфичните бариери со кои се соочуваат Ромките, како што се недовербата, дискриминацијата и социјалната изолација. Флексибилните модели на услуги, како што се итни сместувања и приспособени работилници, нудат вредни примери за дизајнирање достапни и одговорни услуги за РБН. Тие можат да се прилагодат за справување со прашања како што се дигитално исклучување, предизвици за описменување и ограничувања на мобилноста, со што ќе се осигури дека Ромките можат со сигурност да пристапат до поддршката што им е потребна. Проектот RoW-POWER, исто така, може да ги усвои истакнатите стратегии за градење партнерство, зајакнувајќи ја соработката помеѓу Медијаторите и Професионалците за РБН. Преку поттикнување на меѓусебното разбирање и заедничките цели, проектот може да создаде кохезивна мрежа за поддршка каде жените Ромки добиваат холистичка помош и од службите специфични за заедницата и од главните услуги. Овие практики нудат практични сознанија за да се развие инклузивна, одржлива рамка која го подобрува известувањето, советувањето и услугите за поддршка за жените Ромки кои доживуваат или се изложени на ризик од РБН.
Веб сајт линк:	https://travellermovement.org.uk/static/8b8aea8acfcde52e4665d28035bde2d5/2022.02.25-DA-Good-Practice-Guide.pdf

Име	Центар за нудење психо-социјална помош и поддршка за жртви на родово базирано насилство и семејно насилство - „ИСИ АРКА“
Земја:	Северна Македонија
Краток опис	Овој проект го спроведува Здружението Иницијатива за женски права од Шуто Оризари. Проектот е поддржан од УНФПА во рамки на работниот план: Обезбедување засолниште и психосоцијална поддршка за сите жртви и жртвите на родово базирано насилство и семејно насилство преку повторување на најдобрите практики на соработка помеѓу граѓанските организации и локалната самоуправа и приватниот сектор, финансиран од Британската амбасада. Проектот има за цел да обезбеди одржливост на

	Здружението Иницијатива за правата на жените од Шуто Оризари преку мултисекторска соработка со сите локални чинители како центар за намалување и спречување на семејното насилство врз жените Ромки, како и да понуди помош и услуги за поддршка на жените жртви на семејно и родово базирано насилство. Проектот исто така има за цел да ја зголеми свеста и да ја зајакне соработката помеѓу институциите и жените жртви на семејно и родово насилство.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• Процедури за пријавување на инцидентот • Нудење психосоцијална поддршка на постапката за жртва на РБН • Нудење советодавна поддршка на жртвата во однос на РБН • Нудење правна помош и поддршка на жртвата на РБН • Нудење поддршка во стекнувањето на социјалните права • Кариерно советување и реинтеграција
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа најдобра практика покажува дека кога специфична поддршка за ранлива категорија како што е Ромката, услуга која е од Ромки за жени Ромки, довербата да се повика жртвата за помош е најголема. Исто така, во исто време, имањето каде да се јави за помош на својот мајчин јазик ја елиминира јазичната бариера во комуникацијата, како и културната бариера, бидејќи жртвата повикува на помош за преживување на одредено насилство или помош во остварувањето на одредено право со Ромка која е од истата група. етничка група од каде што потекнува. Методи на работа од Ромка за Ромка Методи на соработка помеѓу интеркултурни посредници и преведувачи со професионалци за РБН и социјалните служби.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Оваа практика би можела да се искористи/пренесе во нашиот проект во директна соработка со овој Центар и ромските здравствени и образовни медијатори. Ромските медијатори освен што работат во канцеларија и примаат клиенти, имаат задача и да ја посетуваат ромската заедница на терен и се во директен контакт со заедницата. Поради таа посета на терен, тие можат да ги видат, препознаат и мапираат потенцијалните жртви на РБН, кои можат да ги проследат до Центарот за нудење психо-

	социјална помош и поддршка за жртвите на родово базирано насилство и семејно насилство - „ИСИ АРКА“. Преку соработка и работа со Центарот, медијаторите можат да го стекнат потребното искуство и знаење во работата со Ромки, потенцијални жртви и жртви на РБН.
Веб сајт линк:	https://zenisutoorizari.org.mk/isi-arka/

Име	SOS Национална мобилна телефонска линија за поддршка на жените жртви на семејно насилство
Земја:	Северна Македонија
Краток опис	Националната мобилна телефонска линија СОС за поддршка на жените жртви на семејно насилство е проект што го спроведува Националниот совет за родова еднаквост.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• 24 часа отворен Центар за помош и помош • Процедури за пријавување на инцидентот • Нудење психосоцијална поддршка на постапката за жртва на РБН • Нудење советодавна поддршка на жртвата во однос на РБН • Нудење правна помош и поддршка на жртвата на РБН
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа најдобра практика им овозможува и обезбедува поддршка на жените како ранлива група, каде поддршката ја дава лице кое е обучено, и ги има сите знаења во однос на практична работа со жртви на родово базирано насилство. Оваа поддршка се обезбедува 24 часа на ден, а во исто време има лице кое го зборува мајчиниот јазик на жртвата, со што се спречува проблемот со јазичната бариера во комуникацијата, како и културната бариера, се со цел жртвата да добие покралитетна и соодветна услуга.

Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Оваа практика може да се користи/пренесе во нашиот проект во директна соработка со Националниот совет за родова еднаквост и Ромските здравствени и образовни медијатори. Ромските медијатори, освен што работат во канцеларија и примаат клиенти, можеа да соработуваат со агентите на СОС и заедно да ги поддржат жртвите на родово базирано насилство и да работат на превенција од насилство. Поради таа посета на теренот, тие можат да ги видат, препознаат и мапираат потенцијалните жртви на РБН, кој може да ги проследи до Националниот совет за родова еднаквост за да понуди психо-социјална помош и поддршка за жртвите на родово базирано насилство и семејно насилство.
Веб сајт линк:	https://www.mtsp.gov.mk/specijalizirani-uslugi-za-zrtvi-na-semejno-nasilstvo.nspx https://nsrr.org.mk/

Име	Национален акциски план за заштита, унапредување и исполнување на човековите права на жените и девојките Ромки 2022-2024
Земја:	Северна Македонија
Краток опис	Националниот акционен план за заштита, унапредување и исполнување на човековите права на жените и девојките Ромки 2022-2024 година е важен стратешки документ кој е изработен и усвоен од Министерството за труд и социјална политика на Северна Македонија. Овој акционен план е поврзана со националната политика со Стратегијата за унапредување на жените и девојките Ромки. Овој акциски план е исто така важен документ за РБН на национално ниво, бидејќи овој акциски план посветува посебно внимание на подобрување и унапредување на состојбата на жените и девојките Ромки на институционално ниво.
Постапка и фаза/чекор за	• 24 часа отворен Центар за помош и помош • Процедури за пријавување на инцидентот

протокол за РБН кој е релевантен	- Нудење психосоцијална поддршка на постапката за жртва на РБН - Нудење советодавна поддршка на жртвата во однос на РБН - Нудење правна помош и поддршка на жртвата на РБН
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа најдобра практика им овозможува и обезбедува поддршка на жените како ранлива група, каде поддршката ја дава лице кое е обучено, и ги има сите знаења во однос на практична работа со жртви на родово базирано насилство. Оваа поддршка се обезбедува 24 часа на ден, а во исто време има лице кое го зборува мајчиниот јазик на жртвата, со што се спречува проблемот со јазичната бариера во комуникацијата, како и културната бариера, се со цел жртвата да добие поквалитетна и соодветна услуга.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Оваа практика може да се користи/пренесе во нашиот проект во директна соработка со Националниот совет за родова еднаквост и Ромските здравствени и образовни медијатори. Ромските медијатори, освен што работат во канцеларија и примаат клиенти, можеа да соработуваат со агентите на СОС и заедно да ги поддржат жртвите на родово базирано насилство и да работат на превенција од насилство. Поради таа посета на теренот, тие можат да ги видат, препознаат и мапираат потенцијалните жртви на РБН, кој може да ги проследи до Националниот совет за родова еднаквост за да понуди психо-социјална помош и поддршка за жртвите на родово базирано насилство и семејно насилство.
Веб сајт линк:	https://www.mtsp.gov.mk/specijalizirani-uslugi-za-zrtvi-na-semejno-nasilstvo.nspix https://nsrr.org.mk/

Име	Кали програма
Земја:	Шпанија

Краток опис	Оваа програма се однесува на специфичните потреби на жените Ромки преку разбирање на нивната сопствена реалност, промовирање на нивниот личен развој за целосно остварување на нивното државјанство, како и нивните вештини и компетенции пред вработувањето за да се промовира пристапот до вработување и да се постигне зајакнување и еманципација што ја посакуваат. За да се постигнат еднакви можности за жените Ромки, Fundación Secretariado Gitanos работи со ромската заедница и со остатокот од општеството. Клучните институции и агенти играат многу важна улога во програмата бидејќи веруваат дека сите ние треба да бидеме вклучени во постигнување поеднакво општество со пристап до добра, услуги и права под еднакви услови. Програмата траеше од 2016 до 2023 година.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	Грижата за жените кои доживеале родово насилство вклучува информации, насоки, поддршка и индивидуализирана придружба, како и акција за специјализирани ресурси за елиминирање или спречување на пристапот или дискриминаторските бариери.
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Оваа најдобра практика беше направена од Fundación Secretariado Gitanos, шпанска национална организација за промовирање на благосостојбата и интеграцијата на Гитанос (шпански Роми). Според тоа, нивниот пристап беше многу заснован на интегрирање на помошта за РБН со нивните услуги за посредување, при што професионалецот за РБН беше во исто време и културно чувствителен на Гитанос и способен да дејствува како посредник.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Оваа најдобра практика може да биде корисна ако ни требаат повеќе информации за тоа како да ги обединиме професионалните и медијаторите за РБН.

Веб сајт линк:	https://www.gitanos.org/que-hacemos/areas/inclusion_social/cali.html
-----------------------	---

Име	Сакам да бидам слободен
Земја:	Шпанија
Краток опис	Me quiero libre (Сакам да бидам слободен), Guía de Prevención de la violencia de género para el trabajo con adolescentes. Тоа е водич направен за спречување на родово базирано насилство за младински работници, особено адолесценти. Fundación de Secretariado Gitano го создаде овој документ во 2020 година со цел да се придвижи напред како порамноправно општество, ослободено од дискриминации кои сè уште постојат во денешно време. Напишан од Belén Martos Losada за Fundación de Secretariado Gitano, овој водич е составен од наставни материјали, работни листови, работилници, упатства и стратегии што може да се користат во училница со ученици. Преку оваа партиципативна и искуствено методологија, групите ќе можат да работат на нивните однесувања и ставови поврзани со родовата нееднаквост и родово базираното насилство. Ќе се создаде простор за размислување и анализа за дополнително да се истражи психолошкото насилство кое најчесто поминува незабележано.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	• Подигање на свеста и едукација за правата на жените Ромки. • Градење на капацитети за поддршка на застапниците на заедницата.
Трендови и потенцијални придобивки од	Овој водич вклучува 13 работилници/активности поделени во 5 категории наменети да им помогнат на младите од ромската заедница да ги идентификуваат раните и вообичаените знаци на родово базирано насилство на млада возраст со цел да се промовираат здрави и

оваа најдобра практика	почитувани односи во иднина, да се искорени родовото насилство и да се изградат простори за поттикнување еднакви можности и овозможување слобода и почит меѓу различните култури. Содржината во овој водич ќе послужи како корисни алатки за професионалците кои работат на полето на младите да ги применат во пракса со групи млади луѓе. Овие активности ќе ги зајакнат во нивната мисија да ја шират свеста за родовото насилство.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Родово-базирано насилство ги погодува жените ширум светот без оглед на нивното социо-економско и културно потекло, бидејќи тоа е феномен заснован на нееднаквост како последица на доделените специфични улоги утврдени со нивниот пол. Сепак, жените Ромки имаат социо-културни специфичности кои не можат да се игнорираат. Затоа е неопходно да се земе предвид нивната реалност, бидејќи многу од нив сè уште се во ситуација на ранливост во сите области од нивниот живот. Со помош на водичи како оној што е претставен овде, младите Роми уште од најмала возраст можат да научат што значи родово засновано насилство и како рано да го откријат ако за жал го искушат против себе. Ромските медијатори и професионалците за родово засновано насилство можат да ги вклучат овие алатки во нивните професионални практики и да ги прошират своите работни методи за да ги зајакнат нивните напори за едукација на младите луѓе за ова прашање и се надеваме дека ќе го искорени родовото насилство.
Веб сајт линк:	https://www.gitanos.org/upload/93/50/Guia_didactica_Me_quiero_libre.pdf

Име	Циганките жртви на родово насилство: Протокол за специфична грижа
Земја:	Шпанија

Краток опис	„Жените Ромки жртви на родово базирано насилство: Протокол за специфична грижа“ е протокол создаден во 2022 година од Federación de Asociaciones de Mujeres Gitanas (FAKALI) за Instituto Andaluz de la Mujer. Оваа публикација содржи серија протоколи за дејствување, законодавен развој на Андалузискиот Закон за родово насилство, со цел да се гарантира и усоврши координираното внимание на администрацијата на Андалузија, локалните власти, социјалните агенти и службите што произлегуваат од тоа, и да се разграничат областите на дејствување кои можат да интервенираат во различни ситуации на насилство врз жените. Таа има за цел да го реши основниот проблем поврзан со координацијата на ресурсите и да ја направи нивната акција поефективна и поефикасна, со цел да гарантира превенција, ефективно и персонализирано внимание и закрепнување на жените кои се во ризик или кои се жртви на родово базирано насилство. Неговата главна цел е да постигне Андалузија која е еднаква и без родово насилство.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	· Градење на капацитети за поддршка на застапниците на заедницата. · Градење доверба меѓу ромските заедници и институции за подобрување на механизмите за известување и пристапот до услугите. · Застапување за системски промени за подобрување на пристапот до услугите за РБН
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Еден од најголемите предизвици со кои се соочуваат професионалците кои се грижат за жените жртви на родово базирано насилство е да постигнат ниво на доверба меѓу нив и жртвата што ќе им овозможи да спроведат соодветна интервенција. Ситуацијата е особено комплицирана со некои групи како Ромките кои се жртви на родово насилство, поради што специјализираната обука за професионалци за поиндивидуализирани протоколи за дејствување или проширување на нивното знаење во овие области се суштински алатки.

	Тоа не е само работен материјал, туку е голем чекор напред во борбата против родовото насилство и во правењето на Ромките и специфичните околности околу нив повидливи, обезбедувајќи точки на дејствување за да се направат интервенциите поефективни и поефикасни и на тој начин гарантирајќи превенција, персонализирана грижа и закрепнување на жените и малолетниците кои се во ризик или кои се жртви на родово насилство, во овој случај жените и мажите Роми. Следејќи ги упатствата во овој протокол, професионалците за РБН можат да ги зајакнат своите односи со Ромките кои се жртви на родово насилство и да им понудат поддршка што им е потребна за да се соочат со ситуацијата низ која минуваат и безбедно да ја надминат.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Овој документ, кој за прв пат во регионот на Андалузија воспоставува серија насоки за превенција и интервенција за родово засновано насилство во одбрана на особено ранлива група, содржи низа мерки, алатки, најдобри практики и препораки за подобрување на помошта и знаењето на професионалците за сложените ситуации на жените Ромки кои страдаат од злоупотреба. Проектот RoW Power може да има корист од овој протокол бидејќи може да им помогне на менторите и професионалците за РБН во нивното градење на капацитети, нудејќи модели за интервенција во зависност од ситуацијата: подигање на свеста за родово засновано насилство, спречување на случаи на РБН кај жените Ромки и модели на директна интервенција во случаи на родово базирано насилство што веќе се случува. Протоколот не само што им помага на професионалците да го подобрат разбирањето на ситуацијата на жените жртви на РБН, туку исто така ги овластува ефективно да ги поддржат жените кои се наоѓаат во овие опасни ситуации и да ги чуваат безбедни.
Веб сајт линк:	https://www.juntadeandalucia.es/institutodelamujer/index.php/publicaciones/novedades/mujeres-gitanas-victimas-de-violencia-de-genero-protocolo-para-la-atencion-especifica

Име	Активни против дигиталното насилство
Земја:	Германија
Краток опис	Интеракција: Интердисциплинарни акциски партнерства против дигиталното родово насилство Проектот InterAction на bff служи за пополнување на празнината во грижата за жртвите на дигитално родово насилство. Постоечките организации на системот за амбулантска поддршка, односно женските советувајшта и женските итни телефони кои се организирани во BFF, ќе бидат вмрежени со локални ИТ експерти за оваа цел со цел да се спроведат сите неопходни мерки за ставање крај на насилството во предизвикувачки случаи на дигитално насилство. Првично оваа соработка ќе се тестира со две моделски локации. Целта е да се најдат ИТ професионалци кои се подготвени да стекнат знаења за родово базирано насилство, траума и соодветните структури за поддршка. Потоа, советувајштето може да им пристапи на ИТ професионалците ако, на пример, клиентот се сомнева дека е следен или други случаи за кои е потребно повеќе продлабочено знаење во врска со ИТ уредите и дигиталните медиуми. Како дел од проектот, ИТ специјалистите ќе даваат првични совети за жртвите, но се планира соработката да продолжи и по завршувањето на проектот. Резултатите и наодите ќе бидат документирани и објавени во форма на бела хартија на крајот. InterAktion е финансиран од германското Сојузно Министерство за семејни прашања, постари граѓани, жени и млади (BMFSFJ) како дел од федералната иновациска програма „Заедно против насилството врз жените“.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	
Трендови и потенцијални придобивки од	Дигиталното насилство е колективен термин за различни форми на родово специфично насилство. Се однесува на акти на насилство кои користат технички помагала и дигитални медиуми (мобилни телефони, апликации, интернет апликации, пошта, итн.) и насилство што се случува во

оваа најдобра практика	дигиталниот простор, на пр. на онлајн портали или социјални платформи. Претпоставуваме дека дигиталното насилство не функционира одвоено од „аналогното насилство“, туку обично е продолжение или дополнување на насилните односи и динамика.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Дигиталните напади можат да предизвикаат практично неподносливи и трајни чувства на вознемиреност, вина, срам и беспомошност кај погодените луѓе. Покрај тоа, сериозното губење на довербата и намалената самодоверба често се дополнителни последици. Бидејќи повеќето престапници дејствуваат анонимно, многу жртви доживуваат силно чувство на немоќ и беспомошност и мислат дека не можат да направат ништо против тоа. Ромските медијатори и професионалците за РБН треба да бидат подготвени и да научат техники за дигитално насилство. Жената Ромка секојдневно е цел на вакви напади особено на напредните социјални мрежи како што е ТикТок Инстаграм и слична платформа.
Веб сајт линк:	https://www.frauen-gegen-gewalt.de/de/aktionen-themen/bff-aktiv-gegen-digitale-gewalt.html

Име	„У-прегледи – апсолутно задолжителни“
Земја:	Германија
Краток опис	ERRE DES FEMMES бара...Проект за петиција (застапување) Петицијата „У-прегледи – апсолутно задолжителни“ беше лансирана како дел од кампањата за заштита на девојчињата „Сега да ги поттикнеме девојките“ – #it’snotallpink“ во октомври 2018 година. ...воведување задолжителни медицински прегледи (У-прегледи) за деца и млади до 18 години низ целата држава. Исто така, се бара сите здравствени осигурителни компании да ги покријат трошоците за сите прегледи. Дополнително, постои потреба од униформа евалуација на национално ниво и гаранција за доволно финансиски средства за континуирано

образование и обука на педијатрите во справувањето со случаи на запоставување, сексуално или сексуално насилство врз деца и осакатување на женските гениталии.

Зошто ова барање?

Редовните медицински прегледи (У-прегледи) служат како важен градежен материјал за да се обезбеди здрав и раст без насилство.

У-испитувањата можат да помогнат да се осигура дека:

- Болестите кои го загрозуваат физичкиот, менталниот, емоционалниот и социјалниот развој се рано идентификувани, соодветно третиран или превенирани.
- Случаите на загрозување на благосостојбата на детето, како што се занемарување, напуштање, злоупотреба, сексуално или сексуално насилство врз деца и генитално осакатување кај девојчињата, се рано идентификувани и спречени.

Државата има законска должност да ја заштити благосостојбата на секое дете. Превентивните лекарски прегледи можат да дадат важен придонес за ова. Во Германија, секое дете има право на 14 медицински превентивни медицински прегледи на возраст од 0 до 18 години. Сепак, досега не е создадена законска регулатива која ќе бара од родителите на национално ниво да посетуваат превентивни медицински прегледи со своите деца.

За жал, учеството во превентивни лекарски прегледи нагло опаѓа по втората година од животот на детето. Процедурите за потсетување и покана не допираат до многу семејства, особено оние со социјални проблеми.

Анализите на случаите во кои деца починале поради злоупотреба и запоставување покажуваат дека во најголем број случаи родителите не присуствувале на превентивните лекарски прегледи.

Бројот на насилство врз децата нагло се зголеми

Случаите на злоупотреба на деца се зголемија за 10% во 2020 година. Се претпоставува дека, статистички, едно до две деца во секоја училишна класа се погодени од семејно или сексуално насилство.ⁱ Факторите како што се ограничувањата на контактите, затворањето училишта и заладените семејни односи придонесоа децата да станат жртви на семејно и сексуално насилство почесто, бидејќи овие случаи не беа

превземени главно за време на пандемијата од 202 година. Пандемијата на корона на тој начин уште еднаш нагласува колку се важни задолжителните У-прегледи за благосостојбата на децата. Но, заштитата на децата исто така треба да биде приоритет надвор од пандемијата.

Каква е моменталната состојба?

Во моментов не постои законска регулатива на федерално ниво што ги обврзува родителите да вршат медицински прегледи за децата и младите.

У-прегледите во моментов се задолжителни само во Баден-Виртемберг, Баварија и Хесен. На пример, родителите во Баварија мора да достават доказ за превентивните лекарски прегледи што се извршени при пријавувањето на нивното дете за дневен престој или училиште.

Во сите други сојузни држави се следи постапка заснована на жалба и затоа доброволна постапка. Тоа значи дека родителите се потсетуваат на превентивниот лекарски преглед или се поканети да присуствуваат доколку не ги задржат термините. Доколку родителите не ја прифатат писмената покана, се информираат младите и здравствените власти. Меѓутоа, во повеќето сојузни држави, постапката заснована на жалба се следи само до U9. U9 завршува околу 5-годишна возраст, што значи дека во повеќето сојузни држави, по 5-годишна возраст, нема повеќе потсетници или притисок врз родителите да присуствуваат на следните прегледи со своето дете. Ова создава празнина во заштитата на возраст од 5 до 13 години.

75.000 потписи за нашата петиција

На 29 октомври 2019 година, петицијата „У-прегледи - апсолутно задолжителни“ беше претставена до Сојузното Министерство за здравство како дел од специјалистичка дискусија. Со повеќе од 75.000 потписи за петицијата „У-прегледи – апсолутно задолжителни“, TERRE DES FEMMES испраќа силен сигнал за заштита на девојчињата.

Федералната директорка на TERRE DES FEMMES Криста Столе рече: „Многу е важно овој постоечки превентивен систем на У-прегледи да се применува на национално ниво и доследно. Во Германија децата мора редовно да се прегледуваат, без разлика во која сојузна држава живеат, за да се спречат случаи на злоупотреба или, во најлош случај, да се откријат.

	Бројните потписи покажуваат дека многу граѓани ја поддржуваат нашата кауза. Сега на ред се политичарите“. Што се случува понатаму? Откако петицијата „U-прегледи – апсолутно задолжителни“ беше успешно предадена на Сојузното Министерство за здравство, TERRE DES FEMMES се концентрира на лобирање и работа за односи со јавноста. Нашето барање за задолжителни U-испитувања е постојан дел од нашата политичка работа и исто така беше еден од нашите изборни критериуми за федералните избори во септември 2021 година. Ние сме посветени да обезбедиме идната сојузна влада да ги спроведе нашите барања. Статус: ноември 2021 година
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	· Подигнување на свеста кај пошироката јавност · Барање поддршка преку потпис за акција · Предавање на петицијата до Федералното Министерство за здравство · Континуирано лоби активности во политичките кампањи на различни партии
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Користење на алатки за застапување за подигање на свеста кај општата популација и владини интервенции за поддршка на борбата против семејното и сексуалното насилство врз децата.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/пренесе во нашиот проект	Медијаторите можат да ја следат добрата практика да иницираат акции и активности заедно со професионалците за РБН кога и доколку е потребно.
Веб сајт линк:	https://frauenrechte.de/unsere-arbeit/haeusliche-und-sexualisierte-gewalt/unsere-engagement/u-untersuchungen

Име	#UNHATEWOMEN „станува вирална“
Земја:	Германија
Краток опис	Кампањата #UNHATEWOMEN ја прави видлива оваа вербална моќ. Централниот дел е видеото во кое жените читаат мизогински стихови од успешни рап песни кои биле кликнати и лајкувани милиони пати на YouTube. Прекилот на стилот на една жена што зборува женскогинистички, сексистички текст одеднаш му дава јасно до знаење на гледачот дека овие зборови се сексистички, мизогински и во некои случаи го глорифицираат насилството. Видеото завршува со апел да се заземе став против вербалното насилство на интернет со хаштаг #UNHATEWOMEN. Видеото се шири како шумски пожар и „станува вирално“. На него се кликува над 220.000 пати на YouTube и над 116.000 пати на Instagram. Сликите масовно се споделуваат на каналите на социјалните медиуми и TERRE DES FEMMES добива илјадници коментари за одобрување. Некои поддржувачи ги споделуваат сликите од кампањата на каналите на социјалните мрежи и ги означуваат авторите на песните. Некои рапери реагираат луто и ги информираат своите фанови. Фановите на рап потоа ги напаѓаат каналите на социјалните мрежи на TERRE DES FEMMES и ги имитираат нивните идоли користејќи го истиот насилен јазик: TERRE DES FEMMES никогаш досега не добил толку многу сексистички, насилни, женскогинистички и навредливи коментари за неколку недели како за време на врвот на кампањата #UNHATEWOMEN. Ескалацијата кулминираше со заканите од раперот ФЛЕР, кој преку гласовна порака се закануваше со насилство на комичарот и спонтан поддржувач на кампањата Шахак Шапира, ги навредуваше поддржувачите на кампањата, дури и му стави награда на главата и физички ја нападна камерата која сакаше да направи интервју со него. Анализа на кампањата #UNHATEWOMEN: Стоп за вербалното насилство Од гледна точка на TERRE DES FEMMES, #UNHATEWOMEN истакна два општествени тренда: 1. Големата популарност на кампањата докажува дека многу луѓе повеќе не сакаат да прифаќаат мизогинија во форма на вербално насилство.

	Многу млади жени особено ги поддржуваат #UNHATEWOMEN со тоа што храбро се спротивставуваат на вербалното насилство и заземаат јавен став. Само затоа што притисокот од новата, млада и самоуверена генерација е преголем за да се игнорира, некои од цитираните рапери реагираа и го оправдаа текстот на нивната песна. Веќе постигнавме дека сексистичкиот рап повеќе не се смета за неоспорен како „кул“. 2. Аргументот на спротивната страна докажува: вербалното насилство раѓа вербално насилство. Многу од љубителите на рапот ги бранат сексистичките линии на социјалните мрежи. Интересен е парадоксот во видот на аргументот. Тие ги бранат стиховите со истото вербално насилство врз жените и истовремено тврдат дека немаат никакво влијание врз секојдневната употреба на јазикот: „Тие се само зборови/уметничка форма - врати се во кујна, ти ***“. Притоа, тие го даваат конечниот доказ за кампањата. TERRE DES FEMMES се гледа себеси потврдено дека вербалното насилство генерира вербално насилство и за жал може да предизвика и физичко насилство. Заклучок Не сите рап песни се мизогини. Но, мизогините рап-стихови се слушаат, се допаѓаат и слават, особено кај младите. Прифаќањето на мизогински јазик рапидно се зголемува кај младите љубители на рап. Младите луѓе неразумно го прифаќаат овој јазик и нормално го интегрираат во секојдневниот живот. Раперите се идоли. Тие се почитувани и имитирани. Општеството кое прифаќа мизогинистичко вербално насилство прифаќа и дека девојките и жените се дискриминирани и немаат еднакви права, самоопределување и слобода. Со #UNHATEWOMEN, TERRE DES FEMMES сака да ги разбуди луѓето во Германија. Секој мора да преземе одговорност за своите изјави и последиците од нив. Никој не треба да смее да се крие зад псевдоними, уметничка слобода или (финирана) незнаење. Општествена и државна задача е постојано да се противречи, да се бори и да казнува мизогинистичко вербално насилство - вклучително и на Интернет.
Постапка и фаза/чекор за протокол за РБН кој е релевантен	Водич за наставници на тема говор на омраза Социјалната кохезија страда од дискриминација и омраза, па затоа е важно да се обрне внимание на тоа како зборуваме едни со други и едни за други. Бидејќи кампањата #UNHATEWOMEN

беше и продолжува да биде полн погодок, а TERRE DES FEMMES ја смета темата за говорот на омраза за многу важна, решивме да креираме и објавиме соодветни наставни материјали. Овој материјал опфаќа содржини за две лекции (вкупно 90 минути) и се занимава со прашањата „Што е говор на омраза?“ и „Како да се справам со говорот на омраза?“. Одговорите треба да ги разработат самите ученици на интерактивен начин.

Ние нудиме Материјали - Преземете го водичот за наставници

Нашите вебинари за училишни часови

Сега нудиме вебинари за училишни часови на тема „Говорот на омраза - зборовите го обликуваат нашето секојдневие“ врз основа на нашата кампања #unhatewomen! Сакаме да го искористиме ова за да ја подигнеме свеста за темата говор на омраза и да им дадеме на студентите помош да се одбранат од него.

Нашата понуда: Интерактивен онлајн вебинар во текот на два училишни часа (Зум). Прелиминарна дискусија со говорникот за индивидуално прилагодување на содржината. Индивидуален договор за закажување. Обезбедување на материјал за следење.

Цели на вебинарот: Развивање на дефиниција за говор на омраза; учење и примена на различни стратегии против говорот на омраза.

Возрасна група: Понудата е погодна за ученици од 9-то одделение па наваму.

Трошоци: Благодарение на финансирањето од ТК Махх, моментално можеме да ги нудиме работилниците бесплатно

Позадина: Во 2020 година, нашата кампања #unhatewomen беше започната против мизогинската омраза на Интернет и во текстовите на песните. Оттогаш, кампањата освои бројни медиумски награди. „Со вирално видео за кампања, #unhatewomen ги тепа раперите со сопственото оружје: нивните стихови. Читани од жени и ослободени од големи ритам, од многу песни останува само една работа: чиста мизогинија“, ја опишува жирито кампањата. Брзо стигнавме до милионска публика. Во текот на кампањата, постојано добивавме барања од училиштата дали можеме да понудиме наставни материјали и курсеви на оваа важна тема.

Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Вебинарите стануваат модерен формат на учење во училиштата. Многу организации можат да ја интегрираат оваа методологија во нивните активности и активности кога работат со ученици и деца. Важно е секогаш да се наоѓа актуелната тренд тема која би влијаела на мислењето на децата и идните генерации.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Медијаторите и професионалците за РБН може да планираат да иницираат вебинари во различни училишта во соработка со училишниот персонал. Проектот нуди насоки за идната работа на медијаторите. Вебинарите и соработката со училиштата ќе бидат исклучително корисни кога станува збор за учење и подучување на идните генерации.
Веб сајт линк:	https://frauenrechte.de/aktionen/kampagnen-und-petitionen/unhate-women Ако имате какви било прашања или прашања, ве молиме контактирајте gewaltschutz@frauenrechte.de Упатство за училишни наставници https://frauenrechte.de/aktionen/kampagnen-und-petitionen/unhate-women/fuer-schulen-und-lehrkraefte chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://frauenrechte.de/fileadmin/Redaktion/Aktionen/Kampagnen_und_Petitionen/Hate-Speech-Handreichung-fuer-Lehrkraefte-2020.pdf

Име	Прирачник обезбеден од Канцеларијата на ополномоштениот владин претставник за ромски заедници: Како да се спречи насилството од партнерот и како ефективно да им се помогне на жените кои доживуваат насилство во ромската заедница
Земја:	СЛОВАЧКА

Краток опис	Оваа методологија има за цел да го прецизира и опише насилството врз жените во односите со парови. Прашањето на насилството врз жените е феномен на целото општество кое заслужува внимание. Целта на овој прирачник е да се подигне свеста за проблемот со насилството врз жените, да се зголеми чувствителноста за потребите и правата на жртвите на насилство и да се подобри професионалната компетентност за спречување и намалување на насилството преку активности со целната група. Зголемена чувствителност на нашето општество кон овој феномен може да се постигне доколку работниците се запознаени и со специфичното прашање на насилството врз жените во маргинализираните ромски заедници и доколку жените кои се соочуваат со насилство ги знаат своите целосни права и имаат каде да се обратат за помош. Професионалците треба да бидат способни да ги воочат предупредувачките знаци или карактеристики на ризичниот партнер, да го знаат циклусот (спиралата) на насилство, можностите за заштита и пред се да можеме да реагираме во ситуација кога ќе најдеме на насилство, директно или индиректно. Реалноста на насилството врз жените често е многу полоша отколку што изгледа. Со помош на оваа методологија, треба да се биде способен рано да се препознаат знаците и врз основа на овие знаци да им се пружи помош на таквите жени или да се упатат во специјализирани центри за помош за жени кои се изложени на насилство.
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Прирачникот вклучува серија од девет внимателно дизајнирани активности насочени кон опремување на професионалците со алатки и знаења за справување со родовото насилство (РБН) во ромските заедници. Овие активности се фокусираат на зајакнување на професионалците да ги поддржат жените кои доживеале РБН, обезбедувајќи им ефективни стратегии за нудење помош, поттикнување доверба и навигација во чувствителни ситуации. Понатаму, активностите се дизајнирани да им помогнат на професионалците да ги научат жените како да ги препознаат раните знаци на РБН, да ја подигнат свеста за нивните права и да пристапат до достапните ресурси за заштита и поддршка. Со вклучување во овие активности, професионалците можат да поттикнат поинформиран,

	емпатичен и проактивен пристап за спречување и справување со РБН во ромските заедници.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Овие активности обезбедуваат критична рамка која директно го информира создавањето на насоки за проектот ROW POWER, нагласувајќи ги практичните, културно чувствителни пристапи за справување со родовото насилство (РБН). Црпејќи инспирација од овие активности, проектот ROW POWER ја нагласува важноста од развивање на сеопфатен прирачник скроен специјално за ромските медијатори и професионалци кои работат во контекст на РБН. Овој прирачник ќе послужи како практична алатка, нудејќи чекор-по-чекор насоки, најдобри практики и културно релевантни студии на случај. Дополнително, потребата од насочени сесии за обука станува евидентна, обезбедувајќи дека и медијаторите и професионалците се опремени со вештини за да ги идентификуваат знаците за рано предупредување на РБН, да се движат во сложената социјална динамика и да обезбедат поддршка насочена кон жртвите. Овие обуки можат да поттикнат подлабоко разбирање на уникатните предизвици со кои се соочуваат ромските заедници, истовремено промовирајќи ја соработката помеѓу медијаторите и професионалците. Со интегрирање на овие активности, проектот ROW POWER може да обезбеди дека медијаторите и професионалците не само што се информирани, туку и овластени да дејствуваат ефективно. Овој пристап придонесува за градење доверба во ромските заедници, осигурувајќи дека жртвите од РБН се чувствуваат поддржани и разбрани, и на крајот поттикнувајќи одржлива стратегија водена од заедницата за спречување и справување со РБН.
Веб сајт линк:	https://www.romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1495/metodika_ako_predchadzat_nasiliu_web_demjanovicova.pdf?csrt=260490964906749503
Повеќе инфо	0800 212 212 Бесплатна телефонска линија за помош за жени кои се соочуваат со насилство - Националната женска линија за помош е доверлив и безбеден простор за жените кои се изложени на ризик или доживуваат насилство. Советниците се при рака да зборуваат за сите видови насилство што жените го доживуваат во нивните животи. Заедно со жената што се јавува ќе се обидат да го минимизираат ризикот со кој се соочува во насилна врска.

Име	Излезот - ОМАМИ
Земја:	СЛОВАЧКА
Краток опис	ОМАМУ е словачка непрофитна организација која е специјализирана за поддршка на маргинализираните заедници, особено ромските населби, со фокус на раниот детски развој. Нивната мисија е да ги зајакнат семејствата и да ги промовираат родителските вештини во најсиромашните области на Словачка, така што на секое дете ќе му се даде фер шанса да успее уште од раѓање. Организацијата е основана во 2018 година и нејзиното име е симбол на важноста на мајчинството и родителскиот однос во обликувањето на иднината на детето. Главната активност на ОМАМА е да ангажира локални жени Ромки, наречени омами, кои поминуваат низ специјално образование и обука за да станат ментори во нивните заедници. Овие Омами потоа работат директно со децата и родителите во нивните населби, користејќи научно докажани методи за развој на детето. Образованието не е иста вредност за луѓето во сиромаштија како што е за луѓето од средната класа. Тие знаат за неколку примери во нивните маала кои напредувале поради образованието. Придобивките од образованието се многу апстрактни, неизвесни и долгорочни. Но, итно им е потребно за да преживеат денес. Најлошо е во најсиромашните заедници. Кај поразвиените и помалку сегрегираниите почесто се среќаваме со грижата за образованието. Но, тоа треба да започне многу порано од училиштето. Истражувањето спроведено од Универзитетот Чарлс за ЕТП Словачка покажа дека децата од исклучените заедници во просек заостануваат две години кога започнуваат основно училиште. Ако детето има физиолошки шест години, тоа е на ментално ниво од четири години. Многу деца се уште полошо. Лизгањето со текот на времето станува уште поголемо.
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	Програмата АМАЛ е дел од иницијативите на непрофитната организација Цеста фон, чија цел е поддршка на маргинализираните заедници во Словачка. Неговата главна цел е да ги подобри јазичните вештини на жените од овие заедници, особено жените Омама кои работат со деца во програмата Омама. Индивидуални часови за разговор: Волонтерите, наречени амали и амал жени, спроведуваат индивидуални разговори со жени од заедниците. Целта е да се создаде безбеден и стимулирачки простор за дискусија и учење. Развивање на јазични и ИТ вештини: Програмата има за цел да го подобри флуентноста и разбирањето на словачкиот јазик.

	Учесниците, исто така, се здобиваат со основни ИТ вештини и способност за ефективно работење со информации. Зајакнување на самовербата и саморазвојот: Преку редовните состаноци, жените учат да ги изразуваат своите мисли и чувства, што придонесува за нивниот личен раст. Програмата ја промовира нивната самоверба и мотивација за понатамошно образование.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Проектот ROW POWER би можел да црпи инспирација од успешниот пристап на програмата AMAL, која ја нагласува важноста на градењето капацитети за жените посредници преку обука фокусирана на јазични и дигитални вештини. Овој модел е особено ефикасен кога се работи со жени од маргинализираните заедници, бидејќи им овозможува да добијат поголем пристап до информации и поефективна комуникација со социјалните институции. За жените кои доживуваат семејно насилство, овој вид поддршка може да биде клучен - благодарение на подобрите јазични вештини, тие се способни да ги изразат своите потреби појасно и посигурно, да ја опишат својата ситуација или да го објаснат својот проблем на здравствените работници, полицијата или социјалните работници. Во исто време, дигиталните вештини ја отвораат вратата за други извори на помош, било да се тоа информации за правата, услугите за онлајн советување или мрежите за поддршка на жртвите на насилство. ROW POWER би можел да имплементира програми за обука за женски медијатори кои не само што ќе им помогнат на жените во нивните заедници, туку и ќе ги поттикнат и инспирираат самите овие жени да станат понезависни и посамоуверени. Ова ќе создаде циклус на поддршка каде жените во заедниците не само што добиваат помош, туку имаат и способност да ја пренесат таа помош, со што значително ќе придонесе за долгорочната одржливост на проектот.
Веб сајт линк:	https://cestavon.sk/program-amal/
Повеќе инфо	Повеќе информации за сите други подкатегории на помош наменети за ромската заедница може да се најдат на веб-страница

Име	QUO VADIS O.Z.
Земја:	СЛОВАЧКА

Краток опис	QUO VADIS O.Z. е непрофитна организација која спроведува домашни и странски проекти во согласност со програмскиот концепт на организацијата. Клучни теми QUO VADIS, o.z. се толеранција и човекови права, родова еднаквост, инклузивно образование и десегрегација на децата Роми и заштита на жените кои се соочуваат со родово базирано насилство во влошени социо-економски услови. Образованието за човекови права, антициганизам или родова еднаквост е предуслов за промена. Организираат курсеви, превентивни програми и акредитирано образование, за деца, млади и возрасни. QUO VADIS ги следи активностите на локалната самоуправа и Владата на Република Словачка во исполнувањето на обврските за човековите права, решавањето на ромските прашања, сиромаштијата, семејното насилство, со акцент на десегрегација и вклучување и почитување на човековите права.
Трендови и потенцијални придобивки од оваа најдобра практика	1. ТЕРЕНСКО ИСТРАЖУВАЊЕ - Анализата на моменталната состојба е предуслов за разбирање на ситуацијата или бариерите кои треба да се променат. Учествуваме во истражување за родовата нееднаквост, статусот на жените Ромки, насилството врз жените во ромските заедници итн. 2. ЕКСПЕРТИЗА - Вработени во QUO VADIS, o.z. се активни членови на комисии или комисии на локално, регионално и меѓународно ниво. Тие се залагаат за градење коалиции и создавање неформални партнерства. 3. ПЕТИЦИИ – QUO VADIS го свртува вниманието на пошироката јавност, претставниците на Владата на Република Словачка, претседателот или други одговорни за волјата на народот, или несогласување со постапките на надлежните органи и слично во форма на масовни коментари, организирање петиции и лобирање во јавните и државните институции. 4. ЧУВАРСКО - вклучува мониторинг и контрола на област од јавниот живот, во нашиот случај следење и контрола на јавните политики во областа на ромските прашања, примената на инструментите за родова еднаквост и нивното влијание врз животот на луѓето во маргинализираните заедници. 5. КАМПАЊИ – QUO VADIS o.z. организира кампањи и случувања за да го привлече вниманието на пошироката јавност на важни прашања во општеството и позитивно да го промени јавното мислење. 6. МРЕЖА И ВРСКИ - QUO VADIS, o.z. е дел од коалиции и независни платформи кои учествуваат во изработка на извештаи во сенка и читања за владините политики. Тоа е исто

	така дел од комисији и комисији кои креираат нови политики. Последно, но не и најмалку важно, иницира и координира нови платформи и мрежи.
Како оваа најдобра практика може да се искористи/прене се во нашиот проект	Целта на обуката е да се обезбеди стручна и методолошка помош на училиштата, другите училишни институции и сите заинтересирани страни во форма на: - Акредитирано образование, Организирање обуки, семинари, работилници за воспитувачи, Организирање на превентивни програми за основци и средношколци, Објавување методолошки материјали. Родова нееднаквост и повеќекратна дискриминација - Модуларна структура на обука: 4 посебни модули - Родови стереотипи, Родова социјализација, родово базирано насилство, Стандарди за давање помош за насилство врз жените. Акредитирана програма - Родова нееднаквост и повеќекратна дискриминација Обуката со наслов Родова нееднаквост и повеќекратна дискриминација е по својата природа Образование за државјанство, преку кое учесникот во понатамошното образование ги задоволува своите интереси, учествува во животот на граѓанското општество и генерално ја развива својата личност. Едукацијата за родовите нееднаквости за жените кои се повеќекратно дискриминирани по својата природа е единствена во Словачка, бидејќи нагласува тема која досега беше табу, односно родовата нееднаквост и насилството врз жените во маргинализираните ромски заедници. Примарна целна група се лицата заинтересирани за стекнување стручни знаења и вештини од областа на родовата нееднаквост на мултиплицирано дискриминираните жени.
Веб сајт линк:	https://www.quovadisoz.com
Повеќе инфо	Повеќе за достапноста на обуките, програмите, акредитациите можете да најдете на веб-страницата.

1. Упатство за РБН Професионалци и Роми Медијатори

Овој дел од водичот дава општи упатства за оние кои се вклучени во процесите на прием, регистрација на случаи и обезбедување на сите видови на поддршка за жените Ромки жртви/жртвите од родово базирано насилство(РБН)[РБН советување, психосоцијална поддршка и советување,].Следниве триесет и едно (31) упатство се однесуваат на професионалци и треба да се следат или применуваат флексибилно од страна на двете различни страни РБН Професионалци и Роми Медијатори колку што е можно и секогаш со почитување на насоките и кодексите на однесување на Националниот механизам за одговор на родово базирано насилство.

1. Секогаш користете пристап фокусиран на жртвата /жртвите.

Ова значи дека личноста, достоинството, здравјето [ментално и физичко], благосостојбата и безбедноста на жртвата/жртвите е наш врвен приоритет. Овој пристап се спроведува преку постојано покажување почит и прифаќање на жртвата во текот на целиот процес, одржување на безбедноста, доверливоста на информациите и недискриминацијата на жртвите/жртвата.

Почитувај

Почитувањето на изборите, желбите, правата, личноста и достоинството на жртвите/жртвата мора да владее со сите постапки на двете различни страни РБН Професионалци и Ромите Медијатори вклучени; на пример, ако жртвата Ром/преживеан избира да не бидат упатени на предложената услуга или одредба (на пример, засолниште) нивните желби и право да се избере или одбие услуга мора да бидат целосно почитувани. Во овој контекст, важно е да побарате дозвола од жртвата пред да преземете какво било дејство.

3 .Одржување на доверливост/тајност и заштита на информациите обезбедени од жртвите

Жртвите/жртвите избираат врз основа на нивните лични критериуми со кого ќе разговараат или нема да разговараат за нивната приказна, нивното трауматично искуство, што им се случило. [на пр., можеби не им се довериле или не го споделиле она што им се случило со блиски луѓе, роднини или пријатели]. Ова мора целосно да се почитува и сите информации кои се или споделени со нас како РБН професионалци или дека ние како Роми Медијатори се преведе, пренесе, објасни на жртвата или РБН професионалци за жртвата е целосно доверлива и ние не смеаме да ги споделиме информациите со некој кој не е директно вклучен во процесот. Затоа, во никој случај ниту РБН професионалци или Роми Медијатори пријавите било какви информации на членовите на семејството на жртвите, полицијата/безбедносните сили, лидерите на заедницата, колеги, супервизори,

итн Споделувањето на овие информации може да доведе до поголема штета за жртвите/жртвата, па дури и да го загрози нивниот живот и здравје!

4. Заштита на личниот идентитет и безбедноста на жртвите /жртвата

Безбедноста и идентитетот на жртвите/жртвата е од клучно значење за сите жртви на РБН без исклучок и особено за жртвите од многу ранливи социјални групи каде што родовото насилство од кој било вид или соработката со властите и агенциите надвор од заедницата може да биде табу, како во случајот со Ромите. И РБН професионалци и Роми Медијатори кои се присутни во постапките за прием и регистрација на инцидент и во постапките на советување (психосоцијални, за РБН прашања, правни) треба да:

- i) Заштита на идентитетот и безбедноста на жртвите [дури и ако тие се познаваат едни со други; во случај на ромски посредник од истата заедница како ромската жртва/преживеан]
- ii) Не снимајте, фотографирајте или споделувајте вербално или писмено какви било лични/идентификувачки информации за преживеан или неговото искуство дури и со вашиот претпоставен, брачен другар или блиски луѓе. ИДЕНТИТЕТОТ НА ЖРТВАТА Е ТАЕН ИЛИ НА ДРУГО МЕСТО НИВНАТА БЕЗБЕДНОСТ, ЖИВОТ И ФИЗИЧКИ И МЕНТАЛЕН ИНТЕГРИТЕТ СЕ ИЗЛОЖЕНИ НА РИЗИК.
- iii) Оставете персонални компјутери/лаптопи, таблети за мобилни телефони и секаков вид аудио-визуелни медиуми за снимање надвор од собата за да ја избегнете загриженоста дека се снима гласот или лицето на жртвите/жртвата.

Информациите за идентификација може да вклучуваат целосно име, презиме, иницијали на нејзиното целосно име, ромската заедница на која ѝ припаѓа или нејзиното соседство, имиња на деца, роднини, брачен другар и какви било информации во врска со нејзиниот образовен, професионален, личен живот, па дури и одредена карактеристика на нејзиниот изглед.

5. Принципот на недискриминација

мора да владее со сите акции и ставови на РБН професионалци и Роми медијатори во сите процеси и различните фази и чекори во кои тие учествуваат. Ова значи дека двата професионални сектори мора да обезбедат еднаков и фер третман на оние на кои им е потребна поддршка, без дискриминација¹.

¹Како општо правило, дискриминацијата може да се однесува на пол, раса, економски статус, етничка група, малцинство или културна група, возраст, попреченост, религиозни или политички убедувања

6. Подигање на свеста за прашањата на интерсекционалноста

Секогаш бидете сензибилизирани околу прашањата за интерсекционалноста и инцидентите на РБН избегнувајќи да извлечете лесни или произволни заклучоци, како и претпоставки за жртвите/жртвите на РБН и нивната ситуација или нивното искуство и историја. Затоа, дозволете им на жртвите да комуницираат и да бидат отворен и активен слушател. Имајќи го ова предвид, Ромите Медијатори, како и РБН професионалци вклучени во постапките треба да се запамети дека:

- i) Секој може да биде извршител на РБН без разлика дали е брачен другар, роднина, партнер, член на семејството, старател или странец.
- ii) Секој може да биде преживеан/жртва на РБН тоа нема никаква врска со сексуалната ориентација дали тие се биолошки машки или женски, дали тие се постари, дали тие се во брак или не, дали тие се во добра или лоша финансиска состојба, дали тие се злоупотребувачи на супстанција или не, или дали тие се сексуални работници.

7. Подигање на свеста на различни РБН професионалци околу прашањето на јазикот и културните разлики и јазот во комуникацијата се должи на нив.

Бидете подготвени како професионалец РБН да се третираат со почит и трпение. Ромите жртви кои или не зборуваат официјалниот јазик на државата или колоквијалниот јазик добро, и кои немаат познавање на концепти, сложени зборови и детали за контекстот на родовото базирано насилство, нивните права и законски забрани. Не заоравајте дека голем дел од РБН извршени во рамките на затворените сидови на ромската заедница е нормализирана од страна на жртвите и локалната заедница, и постојат специфични културни елементи кои може да бидат обврзувачки за жртвите или не може да се однесува на поголемиот дел од жртвите кои не се од таа заедница (присилни бракови, традиции за брак и развод, итн.)

8. Ако има пријавување на инцидент на РБН сметаат дека следново прво:

- Ако жалбата е направен за инцидентот РБН од страна на трето лице, а не од страна на жртвата Ромка/Ром, или по телефон или во РБН центар, (трето лице = роднина, пријател, сосед, дури и од страна на социјален работник услуга, почеста во случај на жените Ромки). Како професионалец РБН треба да им обезбеди на ова трето лице со ажурирани информации за сите достапни услуги за поддршка за жртвите на РБН и накратко она што го прават и да ги охрабри третото лице за безбедно и доверливо да ги предаде информациите на жртвите/жртвата Ром/Ромка, така што таа или тој може за возврат да му

каже што таа или тој сака да направи. Тоа е местото каде што вашата работа запира додека или ромската жртва/преживеан или третото лице не се врати за овој случај. Силно се препорачува дека РБН професионалец НЕ ги споделите со никого доверливи информации добиени и НЕ се обиде на било кој начин [телефон, писмена, вербална, пренесена порака, или преку онлајн медиуми, на пример, социјалните медиуми] или да се бараат жртвата или да контактирате со жртвата на свој или со помош на ромски медијатор.

- Ако жалбата е поднесена од страна на самите жртви Роми или по телефон или директно до РБН центар:
 - a) Претставете се како професионалец за РБН и накратко претставете се
 - b) Уверете ја ромската жртва со вашиот став и однесување и прашајте како можете да ѝ помогнете
 - c) Објаснете му директно на жртвата/жртвите дека она што таа ќе ви го каже, како и вашите лични податоци, се доверливи и никој друг нема да знае ништо за тоа без нејзина согласност.
 - d) Применете пристап фокусиран на жртвата/жртвите. Односно, да се даде приоритет на почитувањето на личноста на ромската жртва/преживеан, достоинството, здравјето [ментално и физичко], благосостојбата и безбедноста.

9. Како РБН професионалец за време на снимањето на инцидентот или почетна сесија советување праша дали има пријател, член на семејството, негувател или некој друг преживеан доверува да се обратат за поддршка. ОБЕЗБЕДЕТЕ го телефонот или уредот за комуникација, ако се чувствувате безбедно да го сторите тоа, на жртвите за да контактира со некој кому му верува. Затворете го разговорот со поддршка и во текот на снимањето добро е да **дадете некои изјави на утеха и поддршка на жртвата; да потврдите дека она што им се случило не е нивна вина.** Користете фрази како што се:

„Жал ми е што ви се случи ова.“ или „Тоа што се случи не беше ваша вина.“

10. Како РБН професионалци за време на снимањето на инцидент или почетна советување за достапни опции РБН и услуги се избегне живеалиште на детали, анализи и наративи на трауматски искуства кои можат да создадат стрес, или понатамошни негативни чувства за жртвата. НЕ вршете притисок врз жртвите/жртвата да сподели повеќе информации надвор од она што тој/таа се чувствува удобно да го сподели. Деталите за тоа што се случило и од кого не се важни или релевантни за вашата улога во слушањето и обезбедувањето

информации за достапните услуги. Користете фрази како: „Ќе се обидам да ве поддржам колку што можам, но не сум психолог/ментален советник. Можам да ги сподела сите информации што ги имам за поддршката што ви е достапна.“ Или „Ве молам споделете со мене сè што сакате да споделите. Не мора да ми кажете за вашето доживување за да ви дадам информации за поддршката што ви е достапна.“ Или „Секогаш може да имате можност да разговарате за вашето искуство и како сте се чувствувале со нашите ментални советници и психолог кој е подготвен да ве поддржи ако сакате“. **Запомнете дека жртвата Ром/Ромка може ако сака да зборува понатаму за својата траума и искуство може да го стори тоа во психосоцијално советување со поддршка и помош на квалификувани психолози и професионалци за ментално здравје кои можат соодветно да го поддржат.**

11. Како РБН професионалец ако жртвата/преживеан Ром во некоја од постапките (регистрација, психосоцијална поддршка, советување, итн.) има очигледни тешкотии да ве разбере или да зборува на вашиот јазик или да согледате дека тој/таа не може да го следи она што го кажувате поради јазични празнини или тешкотии во разбирањето:

- a) Разговарајте со жртвата и предложете ѝ Ромски Медијатор, кој го следи истиот протокол на доверливост и дискреција како и вие, да ѝ помогне да комуницира
- b) Објаснете му директно на жртвата/преживеан дека она што таа му го кажува на Ромскиот Медијатор и на вас, како и вашите лични податоци, се доверливи и никој друг нема да знае ништо за тоа без нејзина согласност.
- c) Повикајте Ромски Медијатор да го преземе делот за јазикот и културното посредување во медијацијата.

12. Разговарајте директно со жртвата/жртвите Ром во постапката каде што е присутен

Како професионалец за РБН за време на која било од постапките (снимање, психосоцијална поддршка, советување, упатување на услуги итн.) каде што присуството и помошта на Ромскиот медијатор е побарано и договорено од страна на ромската жртва/преживеан, мора да зборувате директно со жртвата одржувајќи контакт со очите, а не со ромскиот медијатор. Жртвата не смее да биде тргната настрана под никакви околности, не смее да чувствува дека не му се обраќаат или дека тој/таа е третата страна во консултација помеѓу вас и ромскиот медијатор.

13. Ако жртвата/преживеан Ром во текот на состанокот за советување побара конкретна помош (на пример, побара засолниште) што не е обезбедена во РБН центар каде што служи да се разгледа дали:

- (i) Постои РБН актер/упатување патека на располагање

Во случај да постои Следете го патот за упатување на РБН за да го информирате жртвите(жртва) за достапните услуги за РБН и да се обратите ако е дадена дозвола од страна на жртвите. Ако жртвата Ром/Ромка не разбира доволно побарајте од Ромскиот Медијатор да му објасни.

ii) Ако нема точни информации за алтернативните достапни услуги, кажете им ги на жртвата/жртвите. Доколку ромската жртва не разбира соодветно побарајте објаснување од Ромскиот медијатор.

14. Како РБН професионалец дајте Приоритет на потребите и карактеристиките на Ромот кој преживеал РБН.

Прашајте го Ромот кој преживеал РБН дали се чувствува удобно да разговара со вас во центарот за РБН. Ако лицето кое преживеало РБН е придружуван од некого, не претпоставувајте дека е безбедно да разговарате со жртвата за неговото искуство пред тоа лице. Во исто време, добра идеја е да обезбедите практична поддршка, како што е понуда на вода, кафе, приватно место за седење, марамче итн.

15. Како РБН професионалец, но исто така и како ромски медијатор вашите реакции не треба да бидат прекумерни. Покажете сочувство и разбирање кон жртвата, додека останете неутрални, фокусирани и смирени емоционално, за да има соодветен пренос и разбирање на јазичните пораки и културните објаснувања. На овој начин се фокусирате подиректно и пореално на потребите на жртвата и како можете да ги задоволите, а истовремено да обезбедите безбедност и доверливост.

16. Како Ромски медијатор во кој било процес на снимање или советување во кој учествувате, треба само да пренесувате/преведувате точни информации за услуги, решенија или опции предложени од професионалци за РБН само на жртвата. НЕ ПРЕНЕСУВАЈТЕ лични мислења НЕ кажувајте различни работи или не коментирајте за време на преводот на информациите. Кога зборот фраза или значење не постои во ромскиот јазик, треба да ги пополните културните празнини на жртвата со едноставни, но јасни објаснувања. ВНИМАНИЕ кога комуницирате пренесете ги информациите неутрално без опциите и информациите да добијат позитивна или негативна конотација. Особено кога жртвата има голем јазичен и културен јаз, треба да бидете сигурни и да бидете сигурни дека жртвата во голема мера разбира што им нудите и кои се можните исходи од нивниот избор. Внимание! Под никакви околности НЕ смеете да влијаате врз изборот што ќе го поканите ромскиот жртва/преживеан да го направи.

17. Ромскиот медијатор не го коментира инцидентот, не зазема страна, не погрешно поставува прашања и информации, не додава елементи во наративот на жртвата, помага да се пренесат најточните информации со точно значење. Тој е поканет да коментира само кога ќе биде прашан од страна на РБН

професионалец ако постои несогласување во врска со концепт/прашање со жртвата.

18. За време на советувањето како професионалец за РБН, доколку е потребно, разговарајте накратко со Ромскиот медијатор за да **бидете сигурни дека ромската жртва (во случај на значителен јазичен јаз) разбира каква услуга, решение или опција се нуди и кои се нејзините можни исходи.** Сепак, запомнете дека под никакви околности НЕ треба да се обидуваат да наметнете опција или решение на жртвата. Ваша должност како РБН професионалец е да го почитувате правото на жртвите/жртвата Ром да донесува сопствени одлуки.

19. Како РБН Професионалец за време на снимањето на инцидентот, или за време на советување сесија не го присили жртвата/жртвата да се избере во тоа време било која опција или услуга понудена. Секогаш дозволете му на жртвите/жртвата да избере во свое време и темпо и да го извести дека не е должен да донесува одлуки сега, тој/таа може да го промени своето мислење и да пристапи до овие услуги во иднина.

20. И РБН професионалци и ромски медијатори кои учествуваат во процесот на регистрација, советување и упатување мора да бидат искрени со жртвите и да не даваат лажни ветувања или да им даваат лажни информации. Во исто време, и двајцата професионалци треба да избегнуваат да донесуваат одлуки за жртвата или да влијаат врз изборот на жртвата. Исклучително важно е да се запамети дека ние само имаат знаење од сликата презентирани од страна на лицето, а не на целата позадина. Затоа, ние НЕ треба да се претпостави на потребите и желбите на преживеан/жртва. Одредени активности може да се стави жртвата на понатамошен ризик од стигма, одмазда или штета, ризици дека ние како РБН професионалци не може да биде свесен за или имаат јасна слика за.

21. Во случај на жртви/жртвите Роми, ако има какви било информации, протекување или сомневање за жалба и формална постапка, трети лица од ромската заедница на која припаѓа жртвата може да сакаат да се вклучат во процесот за решавање на ситуацијата, како што се роднини на жртвата, истакнати членови на заедницата или дури и лидерот на заедницата. Во некои случаи, таквите лица може дури и дискретно да ја придружуваат жртвата во снимањето на инцидентот како центар за РБН и да сметаат дека се способни да посредуваат во случајот. Како РБН професионалци мора да го следат протоколот на процесот и жртвата/преживеан-центрирани пристап. НЕ дозволувајте никој друг освен жртвата да биде присутен на снимањето [во случај на јазична помош секогаш контактирајте го Ромскиот медијатор] НЕ се обидувајте да ја помири жртвата со сторителот или да се обидете да ја решите ситуацијата помеѓу некој кој доживеал РБН и некој друг.

22. Како професионалец РБН побара помош и стручен совет за себе. Ако во кој било момент од процесот на снимање или советување сметате дека треба да

побарате совет и насоки за тоа како најдобро да поддржите преживеан Ром/жртва, побарајте дозвола од жртвите да зборувате со експерт или колега. Информирајте ја ромската жртва дека нема да се споделуваат лични информации и нема да се открива нивниот идентитет. Со согласност на жртвата, продолжете да барате советување без да ги откриете личните информации за идентификација на жртвите Ром/жртвата.

23. Во случаи и ситуации кои бараат повеќе специјализирана поддршка надвор од вашата улога како професионалец РБН, како што се:

(i) ситуации кои вклучуваат ромски деца, малолетни адолесценти и нивна родова злоупотреба

(ii) кога се смета дека постои непосредна опасност за жртвите или кога жртвите може да си наштети себеси или на другите

Побарајте помош и специјалистички совет за вас и за вклучување на специјалистички советници и професионалци специјализирани за случаи на малолетници, специјалист за заштита на деца итн.

24. И како РБН професионалци и како ромски медијатори кога сте вклучени во процес на советување (психосоцијална поддршка, советување за РБН, правно советување) НЕ го доведувајте во прашање или НЕ се согласувајте со она што ви го кажува ромската жртва/преживеан од РБН. Запомнете дека вашата улога е да слушате без пресуда и да обезбедите информации за достапните услуги или во случајот на ромскиот медијатор, јасно да ги пренесете точните информации и да ги пополните сите културни и разбирливи празнини за жртвата.

25. Дискреција како РБН професионалци и Роми Медијатори кога учествуваат во инцидентот/ поплака снимање или советување процеси на Ромите жртва/преживеан.

Следете ги стандардните процедури и постојните патишта за препорачани корисници во вашата земја.

Можноста дека пријателите, семејството и/или заедницата на жртвите може да дознаат, што може да доведе до стигматизирање на жртвите, протерување од неговиот/нејзиниот дом или заедница и/или изложување на повеќе насилство. Во исто време, постои сериозна можност сторителот(ите) да дознаат дека другите луѓе знаат што се случило, што доведува до одмазда со повредување или дури и убивање на жртвите.

26. Запомнете дека недостатокот на дискреција, исто така, може да има ризици за професионалците за РБН и Ромите Медијатори вклучени во процесите за поддршка на жртвите/жртвите Роми. Можноста вашата улога во заедницата да излезе на виделина може да ве изложи на закани, насилство, или од сторителот, семејството

на сторителот или жртвата, па дури и од припадниците на ромската заедница кои не гледаат позитивно на вклученоста на надворешни лица во заедницата или официјалните агенции, или сметаат дека оние Роми кои ги изложуваат членовите на заедницата на државни агенции, органи и лица кои можат законски да ги прогонуваат членовите на заедницата се непријатели на заедницата.

27. Подготвеност, откривање и задоволување на потребите на жртвите од РБН/жртвата Ром. Како РБН професионалци во процесот на пријавување/снимање на инцидентот откако ќе се претставите на жртвата и ќе ги информирате дека сте тука да им помогнете. Вие сте поканети да размислите дали постојат итни основни потреби за жртвата Ром/Ромка.

Секое лице има различни основни потреби, кои може да вклучуваат итна медицинска помош, вода, наоѓање на сакана личност или ќебе или облека ако е изгубено, искинато, извалкано или отстрането. Од суштинско значење е овие итни потреби да се задоволат веднаш за жртвата да може да почувствува удобност и достоинство.

28. Не водете, не ги притискајте да зборуваат, само слушајте и обезбедете утеха со вашиот јазик и комуникација преку говорот на телото. Како професионалец РБН за време на советувањето им овозможи на жртвата/преживеан Ром/Ромка да ги изразат своите чувства и емоции и да им овозможи да го води разговорот, дури и ако тоа значи обезбедување на друштво во тишина. Како и во многу случаи жртви/жртвите не се подготвени да зборуваат или ова отворање на професионалец РБН може да потрае некое време. Бидете на ниво на очите со отворен говор на телото за да ѝ покажете на ромската жртва дека може да ви се отвори ако сака. Воздржете се од поставување прашања за тоа што се случило, од кого и зошто – наместо тоа, користете утешни изјави и зборувајте на начин што може да го разбере.

29. Како професионалци за РБН и Роми Медијатори вклучени во процесот на снимање инциденти и советување, силно ве советуваме да НЕ допирате, гушкате или да не остварувате физички контакт со жртвите/жртвите Роми, бидејќи тоа може да биде трауматично, непријатно и вознемирувачко за нив.

30. За професионалците за РБН вклучени во снимањето на инцидентот или во различните процеси на советување и поддршка на жртвата, како и за ромските медијатори кои го прават преводот и пренесувањето на вербалните пораки во овие процеси, се препорачува да се охрабри ромската жртва/преживеан да зборува користејќи некои стандардни изрази на охрабрување на официјалниот јазик или на соодветниот ромски јазик, како што се: „Ви верувам“, „Мило ми е што ми кажавте“, „Ви благодарам што го споделивте вашето искуство“, „Навистина ми е жал што ова ви се случи“, „Ништо од ова не е ваша вина, запомнете го ова“, „Вие правите добра работа за себе“, „Не можам да разговарам со никого во ваше име за да се обидам да ја решам ситуацијата. Но, она што можам да го направам е да ве поддржам за

време на нашиот разговор и да ги сослушам вашите грижи.“ , „Звучи како да имате план за тоа како би сакале да продолжите оттука. Тоа е позитивен чекор.“ Горенаведеното може да изгради доверба помеѓу вас и жртвата и да покаже емпатија.

31. Рефлексија и грижа за себе и за РБН професионалци и ромски медијатори: важно е да се запамети дека траумата, болката, стресот и негативноста на која сте сведок се пренесува и слушањето на искуствата на другите луѓе може да ве изложи на доживување на нивното страдање и негативни емоции - т.е. доживување секундарна траума. Важно е да се грижите за себе. Контактирајте со вашиот сопствен систем за поддршка и мрежа, вклучувајќи ги и вашите колеги, вашиот лидер на тимот или психолог или специјалист за РБН и побарајте ослободување од стрес, поддршка и терапевтска поддршка како професионалец.

2. Методологии - Практичен протокол за акција и соработка помеѓу Роми Медијатори и РБН Професионалци во контекст на услужување на жените Ромки жртви на РБН

Во однос на прашањето за соодветни методологии за најдобра можна услуга на жените Ромки жртви на РБН, се сметаше за неопходно не само да се соберат и презентираат методологии за соработка на различните професионалци кои се занимаваат со оваа проблематика. Но, компилација и комбинација на методологии во единствен практичен протокол за акција и соработка на Роми Медијатори и РБН Професионалци во контекст да им служи на жените Ромки жртви на РБН. Затоа овој документ е обид да се комбинираат добрите практики, постоечките алатки, начини и методи на работа на управување со инциденти на родово базирано насилство на национално ниво собрани од страна на организациите учеснички на проектот за соработка на Ромските Медијатори и РБН професионалци. Горенаведените алатки и практики се поврзани со услугата и грижата за жените Ромки жртви на РБН. Овие податоци беа собрани за време на „Работилниците за соработка“ организирани во сите земји-учеснички во проектот [Германија, Грција, Шпанија, Северна Македонија, Ирска, Словачка, Шпанија].

3.1 Чекори и процедури во управувањето со инциденти на родово базирано насилство во кои се вклучени жени Ромки жртви/жртвите од РБН.

Како општ принцип, вреди да се истакне дека главните точки не ги менуваат чекорите и процедурите што се следат во секоја земја партнер на проектот во однос на управувањето со родовото насилство и обезбедувањето услуги за жртвите. Иако Ромките се потенцијални жртви на РБН со висок степен на ранливост и имаат социјални и културни разлики во споредба со општата популација или не-ромската популација на женски жртви, сепак процесот на лекување во структурите на РБН останува ист. Во суштина, некои од пристапите, алатките и професионалците вклучени во процесите за управување со инциденти со родово базирано насилство се менуваат за подобро да им служат и да им олеснат на ромските жени жртви.

Клучната промена и иновација лежи во вклучувањето на Ромите Медијатори [мажи и жени] и употребата на основните алатки и принципи на соработка меѓу нив, во некои од различните чекори и процедури во рамките на Националните механизми за одговор на родово базирано насилство во земјите-учеснички во проектот RoW POWER. Крајната цел на овој протокол за соработка не е да ги промени процедурите и применливите чекори и процедури вклучени во Националните механизми за одговор на родово базирано насилство, туку да ги збогати преку усогласување на

улогите и одговорностите на различните професионалци во секторот за РБН [социјални работници, советници, психолози/терапевти, правни советници итн.] со оние на Ромите Медијатори.

Од реализираните Кооперативни работилници помеѓу Ромите Медијатори и РБН професионалци, односно вкупно 18 сесии на работилници организирани во шесте (6) земји учеснички на проектот, произлезе фокусот и упатувањето на следните постапки обезбедени од страна на Националните механизми за одговор на родово базирано насилство и може грубо да се опишат на следниов начин:

- Пријавување /евидентирање на постапките за инциденти
- Нудење психосоцијална поддршка на жртвата на постапката за РБН
- Нудејќи советување поддршка на жртвата на постапката за РБН [Советување за решавање/справување со РБН]
- Нудење поддршка на жртвата на постапката за РБН [Правно советување]
- Упатување на жртвата на постапка за услуга [на засолниште за жртви на РБН, на полицијата или на адвокатите итн.]

3.2 Општите процедури, професионалците вклучени во нив; Улоги и цели.

Сепак, резултатите од работилниците за соработка спроведени од RoW POWER покажуваат дека во секоја земја во рамките на Националните механизми за одговор на родово базирано насилство општите постапки споменати во претходната потточка може да вклучуваат различни чекори, активности и потпроцедури. Сепак, резултатите од работилниците даваат корисни сознанија за општите процедури, професионалците вклучени во нив и нивните улоги и цели. Сите овие се важни делови од практичен протокол за соработка помеѓу различни видови на РБН Професионалци и Роми Медијатори вклучени во процесите на РБН центар.

1. Пријавување / евидентирање на постапките за инциденти

Во сите земји на проектот постои постапка за прием и евиденција на случајот на РБН во детали.

Цел на постапката: Во сите земји учеснички главната цел на оваа постапка е да се создаде клима на доверба и безбедност за жртвата, да се смири жртвата и да му се овозможи успешно да обезбеди детални информации за инцидентот што му се случил и неговата лична историја.

Кои се професионалци вклучени во постапката: РБН професионалци [Социјални работници, советници итн] и Роми медијатори

Учество и улога на РБН Професионалци: Сите земји предвидуваат учество на квалификувани и искусни РБН Професионалци во оваа постапка [главно социјални работници специјализирани за РБН прашања или РБН советници]. РБН Професионалци треба да се создаде поддршка и безбедно опкружување и евиденција на инцидентот, почитување на приватноста на жртвата, ги води кон следните чекори (други услуги).

Учество и улога на ромските медијатори: Сите земји се согласуваат со учеството на ромските медијатори во оваа постапка и поддршката на улогата на Ромите преку обезбедување поддршка не само на жртвата, туку и на професионалците за РБН во сите различни чекори. Ромските медијатори се сметаат за неопходни за градење доверба во надворешните услуги и олеснување на процесот. Понатаму, ромските медијатори можат да ја олеснат комуникацијата / толкувањето и културното премостување каде што е потребно.

2. Нудење психосоцијална поддршка на жртвата на постапката за РБН

Во сите земји учеснички постои континуиран процес за давање психосоцијална поддршка на жртвата.

Цел на постапката: Во сите земји учеснички главната цел на оваа постапка е да се обезбеди психолошка поддршка, помош и олеснување на жртвата

Кои се професионалците вклучени во процесот: психолози/психолози или професионалци од областа на ОВК и Роми Медијатори[1] (НЕ Е ЗАДОЛЖИТЕЛНО во сите земји)

Учество и улога на професионалците од ОВК:

Улогата на психологот е психички да ја стабилизира жртвата, да пронајде активни слушатели подготвени да ја сослушаат и поддржат жртвата да се смири и да го надмине почетниот шок.

Улогата на социјалниот работник и психологот е да ги советува и дава вистинските информации и совети на жртвата за заедничко креирање на план за дејствување кој ќе и помогне на жртвата да ја надмине психолошката траума и повторно да застане на нозе.

Учество и улога на Ромите Медијатори: Грција, Германија и Ирска се согласија дека учеството на Ромите Медијатори(РМ) не задолжително². РМ можат да

²Незадолжително, ако е потребно

учествуваат само ако тоа го побараат жртвата и експертите (психолог/психолог или БГ професионалец), обично во случај жртвата да има јазични/разбирливи бариери.

Северна Македонија и Шпанија се согласија дека ромскиот медијатор треба да биде присутен главно за градење доверба и толкување/културно посредување доколку е потребно.

3. Нудат советување на жртвата на постапката за РБН [Советување за справување/справување со РБН]

Во сите земји-учеснички во проектот постои тековен процес за обезбедување советување за решавање на проблемите со РБН.

Цел на постапката: Во сите земји учеснички главната цел на овој процес е на жртвата да и се обезбедат информации за постапките, услугите и активностите кои се соодветни за жртвата да се справи со насилството со кое се соочува и во некои случаи и земјите да создадат акционен план.

Кои професионалци се вклучени во постапката: (НЕ Е ЗАДОЛЖИТЕЛНО во сите земји)

Учество и улога на РБН професионалци:

Улогата на социјалниот работник/советник за РБН е да ја советува жртвата за насилството со кое се соочува, земајќи ги предвид ризиците по неговото здравје, физички интегритет и живот и да ја информира жртвата за различните услуги што може да се обезбедат. Покрај тоа, во некои земји, РБН професионалци им помогне на жртвата да се развие акционен план за советување и упатување на други услуги за поддршка [на пример, правна поддршка, правно советување, засолниште сместување, обезбедување на образование] во зависност од она што е на располагање и може да бидат опфатени во рамките на РБН центар, во спротивно упатување надвор од РБН центар.

Учество и улога на Ромите медијатори:

Грција, Германија, Ирска, Германија и Северна Македонија се согласија дека учеството на Ромите Медијатори не е задолжително³. РМ може да учествува само ако жртвата и експертот го побараат тоа, обично во случај жртвата да има јазични/разбирливи бариери

Шпанија посочи дека Ромскиот медијатор треба да биде присутен главно за градење доверба и толкување/културно посредување доколку е потребно.

³Незадолжително, ако е потребно

4. Нудење поддршка на жртвата на постапката за РБН [Правно советување]

Во сите земји учеснички постои постапка за обезбедување правно советување на жртвата. Сепак, ова не значи дека центрите за РБН преземаат правно застапување, правни дејства и одбрана на жртвата.

Цел на постапката: во сите земји учеснички целта на оваа постапка е да се информира и да се обезбеди правно советување на жртвата и што таа може правно да направи за да се заштити себеси и своите права и што може да направи во секој случај, како и можните исходи од нејзините опции.

Кои професионалци се вклучени во постапката: Правни советници/советници, Социјални работници и Ромски медијатори.

Учество и улога на РБН професионалци:

Улогата на правните советници/советници и социјални работници е да

Направете жртвата да се чувствува удобно и сигурно да побара правна помош и совет.

Натерајте ја жртвата да ги разбере сите правни опции што ги има за да се заштити и кои се можните исходи од нив за кои треба да одлучи.

Објаснете кои чекори е потребно да ги преземе жртвата во секој случај што ќе го избере и каков е процесот и агенцијата одговорна за одговор на правното дејство што ќе го избере жртвата.

Учество и улога на ромските медијатори:

Ромскиот медијатор може да биде вклучен ако се појават јазични бариери [толкување/културно посредување].

5. Упатете ја жртвата во постапка за услуга

Во сите земји-учеснички постои постапка за упатување на жртвите на услуги надвор од РБН центар (засолниште за жртвите на РБН, болници, на полицијата, на адвокатите, на образовните објекти итн). Како по правило, овие услуги не се обезбедени во РБН центри и затоа се смета за неопходно за РБН професионалци да се однесуваат жртви врз основа на околностите на инцидентот и ако жртвата се согласува.

Цел на постапката: во сите земји-учеснички целта на оваа постапка е сеопфатна и успешна информација и непречено упатување на жртвите на услуги и структури понудени надвор од центар за РБН.

Кои професионалци се вклучени во постапката: РБН професионалци [Социјални работници, советници итн] и Роми медијатори⁴ (НЕ Е ЗАДОЛЖИТЕЛНО во сите земји)

Учество и улога на РБН професионалци:

РБН Професионалци во соработка со социјалниот работник(и) се оние кои ќе ги обезбедат сите дополнителни информации и поврзаност.

Учество и улога на ромските медијатори:

Различна стратегија во оваа фаза од сите земји учеснички. Не во сите случаи е потребно присуство на ромскиот медијатор.

3.3 Општи принципи — Чекори на соработка и добра соработка на Протоколот кои ја карактеризираат соработката помеѓу РБН Професионалци и Роми медијатори во сите општи процедури

Во овој дел од водичот протоколот за соработка е дополнително разработен, со примери на клучни чекори за јасно опишување на соработката и нејзините принципи, различните клучни активности во процесите и различните професионални улоги на различните РБН Професионалци и Роми медијатори.

Општите принципи кои треба да ја регулираат соработката помеѓу различни РБН Професионалци и Роми медијатори се следниве:

1. Почитување на задачите, нивната важност за процесот и специфичните потреби на секој од двата професионални сектори.
2. Придржување од страна на двата сектори кон **пристапот фокусиран на жртвата /жртвите од РБН**
3. Придржување кон принципите на доверливост, дискреција на информациите, како и идентификација на жртвата/жртвите Ром од РБН.
4. Придржувањето како приоритет кон Кодексот на однесување за двата професионални сектори предвидени за работниците во секторите за РБН во Националните механизми за одговор на родово базирано насилство во секоја земја
5. Делиминација - Невклучување на ромските медијатори како улога во должностите на професионалците за РБН, со оглед на фактот дека

⁴Грција и Северна Македонија ја вклучуваат РМ во оваа постапка, Шпанија, Германија и Ирска тоа е незадолжително или не е вклучено

ромските медијатори не спроведуваат постапки за евидентирање самостојно, не обезбедуваат советување, не вршат специјализирана социјална работа, не се советници за ментално здравје или правни советници.

6. Делиминација - Невклучување на РБН професионалци како улога во задачите на Ромите медијатори, со оглед на фактот дека РБН Професионалци не се запознаени со Ромите и специфичните карактеристики на културата, правилата и обичаите (формални и неформални) на ромската заедница во прашање. Ако професионалецот РБН смета дека нешто не е опфатено или не е сигурен, тој/таа може да побара дополнителни објаснувања.
7. Безбедноста и интегритетот на жртвите/жртвите Роми од РБН и подобрувањето на нивната услуга е најважниот аспект на соработката помеѓу двата сектора.

А. Фаза на прием и снимање на РБН

A1. РБН професионалец [социјален работник]: ние се претстави на жртвата Роми и да го увери дека тој/таа е во безбедна и заштитена средина и дека постои доверливост и дискреција меѓу нас

A2. РБН професионалец [социјален работник]: ние го слушаме јазикот изразување на жртвата Роми и ако тој/таа го прави разбирливо користење на јазикот и може да го разбере и да ве разбере. Во секој случај забележувате дека жртвата/преживеале РБН не ве разбира или не се изразува на ромски јазик или дека содржи силни ромски елементи и зборови побарајте од жртвата дозвола да повика ромски посредник. Ако жртвата се согласи, повикајте го медијаторот.

A.3 Ромски Медијатор: претставете се на жртвата/преживеан Ром и уверете го/ја дека тој/таа е безбеден/а и дека точно ќе ги преведеме и пренесеме неговите/нејзините зборови на професионалецот за РБН и соодветно на тоа дека ништо споделено со вас нема да биде откриено на никој друг (доверливост и тајност).

A.4 Ромски Медијатор: од оваа точка ги слушаме само двете страни и прецизно и неутрално ги преведуваме/пренесуваме информативните прашања-одговори или посредуваме со објаснувачки информации кога се бараат бидејќи ромската жртва/преживеан не разбира целосно некои информации. Ние НЕ судиме, НЕ заземаме став, НЕ советуваме, НЕ влијаеме врз одлуките на жртвата. Зборуваме смилено, одржуваме контакт со очите со жртвата и го следиме ритмот на жртвите во поставувањето или одговарањето на прашања

A5. РБН Професионалец [социјален работник]: Ние секогаш зборуваме со Ромите жртви кои преживеале РБН со одржување на контакт со очите, а не на медијаторот. Ние управуваме со ситуацијата секогаш почнувајќи со обезбедување согласност на поединецот (напишана ако е можно) да соработува и да го информираме за нашите постапки. Инспирираме смиреност и доверба, внимателно слушаме и го следиме ритмот на поединецот во текот на говорот со евидентирање на инцидентот на посебните обрасци обезбедени од службата.

A6. РБН Професионалец [Социјален работник]: Ние ја проценуваме Фаза 1 и донесуваме одлука да управуваме со инцидентот или да го упатиме до друга служба или агенција или професионалец, машко или женско, секогаш со согласност на жртвата Роми.

Б. Проценка на ситуацијата на преживеан/жртва на РБН.

Б1.РБН Професионалец [Социјален работник]: Добијте историја на жртвата/преживеан Ром со користење на соодветен формулар обезбеден од агенцијата. Преглед

- Зошто лицето дојде кај нас или зошто лицето е упатено до нас?
- Што се случи?
- Ги истражуваме точните факти и се обидуваме да се ограничимо на прашања поврзани со инцидентот без да вршиме притисок врз лицето.

Во случај жртвата да не разбира некои од прашањата што ги поставуваме за интервенција на Ромскиот медијатор.

Б2. Ромски Медијатор: од оваа точка ние само ги слушаме двете страни и преведуваме/пренесуваме точно и неутрално информации, прашања-одговори или посредуваме објаснувачки кога се поставува, бидејќи ромската жртва/преживеан не разбира целосно некои информации. Ние НЕ судиме, НЕ заземаме став, НЕ советуваме, НЕ влијаеме врз одлуките на жртвата. Зборуваме смирено, одржуваме контакт со очите со жртвата и го следиме ритмот на жртвите во поставувањето или одговарањето на прашања

Б3. РБН Професионалец [Социјален работник]: Ако жртвата/преживеан Ром не сака да сподели информации со нас, ние го почитуваме нивното право да ги наведат фактите кога ќе бидат подготвени. Истражуваме дали има многу форми на насилство, без да го засрамиме лицето [користете ги упатствата дадени во водичот овде, како и стандардните прашања на соодветен јазик дадени од вашата агенција].

Б4. РБН професионалец [Социјален работник]: Истражете од зборовите на жртвата/преживеан Ром:

- Кои се непосредните потреби на
- каква е ситуацијата во која се наоѓа
- кои се неговите/нејзините услови за живот
- можното постоење на мрежа за поддршка (пријатели, роднини, итн.)
- како жртвите ја гледа/се справува со ситуацијата со која се соочува жртвите

В. Дизајнирање на план за интервенција на жртвата.

Формулирајте план за интервенција чекор по чекор во соработка со жртвите кој се фокусира на безбедноста, заштитата и заштитата на правата на поединецот.

В1. РБН Професионалец (социјален работник или РБН советник):

Информирајте ја жртвата/жртвите Ром за неговите/нејзините права и краткорочните активности што треба да ги следи, без непотребни информации и потврдете дека тој/таа целосно разбира што е кажано. Доколку сфатиме дека тој/таа не разбира со неговиот/нејзиниот договор бараме помош од Ромскиот медијатор

В2. Ромски Медијатор: од овој момент ги слушаме само двете страни и преведуваме/преведуваме точно и неутрално информации, прашања - одговори или посредуваме објаснувачки кога се поставуваат бидејќи ромската жртва/преживеан не разбира целосно некои информации. Ние НЕ судиме, НЕ заземаме став, НЕ советуваме, НЕ влијаеме врз одлуките на жртвата. Зборуваме смилено, одржуваме контакт со очите со жртвата и го следиме ритмот на жртвите во поставувањето или одговарањето на прашања

В3. РБН Професионалец (социјален работник или РБН советник):

Се грижиме жртвите/жртвата Ром да знае што да прави ако неговиот/нејзиниот живот е во опасност, на пример, кое лице да го повика за помош, каде да оди итн.

Ако жртвите/жртвата Ром треба веднаш да се премести и сместувањето во засолниште/засолниште за жртвите и жртвите од родово базирано насилство е одложено, тогаш може да се побара итно преместување во засолниште во друга област додека не се најде трајно решение.

Се грижиме поединецот целосно да го разбере планот за интервенција за кој се договоривме и активностите што ќе следат. Бараме помош од ромскиот медијатор за понатамошни објаснувања и превод ако видиме дека ромската жртва не ги разбира целосно информациите што му ги кажуваме.

В4. Ромски медијатор: слична улога и став како В2.

В5. РБН Професионалец (социјален работник или РБН советник):

Ги разбираме чувствата на лицето за неговиот или нејзиниот партнер, дури и ако не се согласуваме со неговиот или нејзиниот став кон него или неа.

Г. Психосоцијално советување и поддршка

Советувањето и психосоцијалната поддршка на РБН кризата има за цел да им помогне на луѓето кои се или биле подложени на родово базирано насилство да се чувствуваат безбедно, соодветно да го разберат искуството низ кое поминале, повторно да ги разберат своите права и да се ослободат од можните чувства на срам и вина. Кризното советување не е долгорочен процес на психотерапија туку многу пократка интервенција во почетна фаза, која може да се обезбеди и лично и на далечина, во зависност од достапните средства

Г1. РБН Професионалец (психолог, ментално здравје Професионалец):

Претставете се на жртвата Ром и уверете ја дека е во безбедна и заштитена средина и дека постои доверливост и дискреција помеѓу нас

Г2. РБН професионалец (психолог, ментално здравје професионалец):

Погрижете се и првично испитајте дали жртвата има незадоволени основни потреби (глад, жед, потреба за одмор). Ако видите дека жртвата не ве разбира или не го користи добро службениот јазик, побарајте дозвола да побарате помош од ромски медијатор

Г3. Ромски Медијатор: се претставуваме на жртвата/преживеан и ја потсетуваме дека нема никому да ги откриеме информациите што таа/тој ќе ги сподели, и од овој момент само ги слушаме двете страни и преведуваме/преведуваме точно и неутрално информации, прашања-одговори или посредуваме објаснувачки кога се поставуваат бидејќи Ромската жртва/преживеан не разбира целосно некои информации. Ние НЕ судиме, НЕ заземаме став, НЕ советуваме, НЕ влијаеме врз одлуките на жртвата. Зборуваме смилено, одржуваме контакт со очите со жртвата и го следиме ритмот на жртвите во поставувањето или одговарањето на прашања

Г4. РБН Професионалец (психолог, ментално здравје):

Го следиме стандардниот процес за поддршка на менталното здравје во кризи со помош на прашања, интервенција за помош и коментари до жртвата Роми:

- Да бидат поддржани психички, да се смират, да ги де-стресуваат непосредните психолошки потреби на поединецот (прва помош за ментално здравје),

- да разберат што искусиле, да го изразат и разберат и да ги изразат сопствените ставови за стратегиите за справување и достапните ресурси

Ако видите дека жртвата не ве разбира или не го користи добро службениот јазик ако и само ако видите дека е апсолутно неопходно, побарајте нивна дозвола да побарате помош од ромски посредник во улога на преведувач.

Г5. Ромски Медијатор: слична улога и став како В3

Г6. РБН Професионалец (психолог, ментално здравје професионалец):

Ако видите и процените дека на жртвата ѝ е потребна многу поголема помош и интервенција за поддршка на нејзиното ментално здравје [на пр. ако жртвата може да се самоповреди или да повреди некого], ако процените дека постои непосреден ризик за нејзината безбедност и здравје од сторителот. Ова е исто така местото каде што се разгледа дали советник за РБН или социјален работник има или веќе има развиено план за интервенција за да се обезбеди помош.

- Информирајте ја жртвата за потребата од упатување во единица за ментално здравје/поддршка и следете го процесот утврден во Националните механизми за одговор на родово базирано насилство во вашата земја
- заеднички да ја истражат можноста и потребата за упатување во засолниште/хостел за жртвите/жртвите [секогаш да се консултираат со постоечкиот план за интервенција, ако е достапен]
- заедно да ја истражат можноста за правни мерки и правна заштита, - да му помогнат на лицето да направи план за заштита на себе и децата, доколку ги има, [секогаш да се консултираат со постојниот план за интервенција, да планираат ако е достапен]
- заеднички истражуваат сите опции и ресурси на располагање за да се однесуваат на РБН советници да се изработи план за решавање на ситуацијата [ако веќе не постои личен план за интервенција за жртвата]

Г7. Ромски медијатор: слична улога и однос како В3 и В5

ROW-POWER

Enhancing support for Roma women victims of GBV

Co-funded by
the European Union

Финансиран од Европската Унија. Сепак, искажаните ставови и мислења се само на авторот(ите) и не мора да ги одразуваат ставовите на Европската унија или Европската извршна агенција за образование и култура (EACEA). Ниту Европската Унија, ниту EACEA не можат да бидат одговорни